



Årsrapport 2017

Innholdsfortegnelse

1 Direktørens beretning	3
2 Introduksjon til DSS og hovedtall	5
2.1 DSS' virksomhet og samfunnsoppdrag	5
2.2 Antall tjenester	5
2.3 DSS' organisering pr 31.12.2017	6
2.4 Presentasjon av utvalgte hovedtall	6
2.4.1 Antall årsverk fordelt på avdelinger	6
2.4.2 Årlig disponibel utgifts- og inntektsbevilgning for DSS' budsjettposter og eventuelle fullmakter som øker eller reduserer bevilgningen	6
3 Årets aktiviteter og resultater	9
3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av resultater i henhold til krav fastsatt i tildelingsbrevet og eventuelt øvrige brev	9
3.1.1 Mål: Departementene har sikre, relevante og effektive administrative fellestjenester	10
3.1.2 Mål: Departementene har og kan utnytte brukervennlige og sikre digitale tjenester som støtter departementsfellesskapets arbeidsprosesser	13
3.1.3 Mål: Departementsfellesskapet er sikret mot uønskede hendelser som påvirker departementenes funksjoner	15
3.1.4 Mål: Departementene har tilgjengelige, sikre og effektive tjenester for formidling og kommunikasjon med offentligheten	18
3.1.5 Andre styrings- og rapporteringskrav	20
3.1.5.1 Fellesføring for 2017	20
3.1.5.2 Lærlinger	20
3.1.5.3 Sikkerhet og beredskapsstyring	21
3.1.5.4 Evalueringer 2017	21
3.1.5.5 Behov for særskilte oppfølginger	21
3.1.5.6 Kostnadsmodell og prisoversikt	21
3.2 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk på et overordnet nivå	22
3.2.1 Kommentarer og forklaringer til vesentlige mer- og mindreutgifter/-inntekter	22
3.2.2 Effektiv ressursbruk	23
3.3 En samlet vurdering av måloppnåelse i henhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet totalt	23
3.3.1 Noen nøkkeltall og sentrale utviklingstrekk innenfor DSS' virksomhetsområder	23

4 Styring og kontroll i DSS	26
4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold/endringer ved DSS' planlegging, gjennomføring og oppfølging	26
4.1.1 DSS' risikostyring	26
4.1.2 Status internkontroll, herunder iverksatte tiltak	26
4.1.3 Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten	26
4.1.4 Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til virksomhetens systemer	26
4.1.5 Forvaltningen av egne eiendeler (materielle verdier)	27
4.2 Rapportering på vesentlige forhold knyttet til ulike aspekter ved DSS' virksomhet	28
4.2.1 Inkluderende arbeidsliv (IA)	28
4.2.2 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)/arbeidsmiljø	28
4.2.3 Likestilling og mangfold	29
4.2.4 Kommunikasjon	29
4.2.5 Klart språk	29
4.2.6 Etske retningslinjer	29
4.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap	29
4.2.8 Objektsikring og sikkerhetstjenester	30
4.2.9 Informasjonssikkerhet	30
4.2.10 Digitalisering og IKT	30
4.2.11 Etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser	31
5 Vurdering av fremtidsutsikter	32
6 Årsregnskap	34
6.1 Ledelseskommentarer - regnskapsrapportering pr 31.12.2017	34
Vedlegg 1: DSS' årsregnskap 2017	36
Vedlegg 2: DSS' likestillingsredegjørelse	62

1 Direktørens beretning

Regjeringen besluttet i 2017 at «DSS skal videreutvikles og styrkes som hovedleverandør av fellestjenester til departementene og Statsministerens kontor». Regjeringens beslutning bekreftet DSS' rolle og samfunnsoppdrag, og for DSS har deltakelse i Kommunal- og moderniseringsdepartementets prosjekter for samling og standardisering av administrative tjenester vært høyt prioritert. Dette vil også være vår prioritet i 2018, og vi forbereder organisasjonen på å overta nye fellestjenester i tråd med departementets beslutninger. Regjeringens beslutning innebærer også en betydelig omstillingsprosess for de administrative tjenestene i departementsfellesskapet og i DSS.

DSS leverer i dag 82 tjenester til departementene, både gjennom egen drift og ved kjøp av tjenester i markedet. Aktivitetsnivået i organisasjonen er høyt for å kunne levere og videreutvikle tjenestene slik at de dekker departementenes behov. Tjenestene er levert i overensstemmelse med kravene i tildelingsbrevet, med unntak av noen få hendelser, og i samsvar med tjenestebeskrivelsene. Utnyttelsesgraden i driften var på 99,4 prosent, jf. kapittel 2.4.2, det vil si at tildelt bevilgning i hovedsak ble benyttet.

Kundenes og brukernes tilbakemeldinger gir verdifulle bidrag for å utvikle DSS' tjenester og organisasjon. Som grunnlag for utviklingen av virksomheten, gjennomførte DSS våren 2017 en kundeundersøkelse blant departementenes administrative ledelse. Undersøkelsen viste at departementene ønsker at DSS tar en tydeligere rolle som leverandør. Basistjenester får gode tilbakemeldinger, mens flere departementer er kritiske til blant annet utviklingen av tjenestetilbudet innenfor IKT. Dette er en viktig tilbakemelding fra våre kunder, og DSS vil følge opp med prioriterte tiltak i 2018. Videre er vi tilfreds med at flere av utfordringsområdene allerede er adressert av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i oppfølgingen av strategien for administrativ effektivisering.

Effektivisering og standardisering av tjenester som støtter departementenes kjerneprosesser har vært et viktig fokus for DSS i 2017. Standardiserte digitale samarbeidsrom for statsbudsjettprosessen ble lansert og skal tas i bruk i alle departementer. Nye intranett

som legger til rette for mer deling av innhold ble også lansert i 2017. Effektivisering av tjenester og DSS' organisasjon har også hatt et betydelig fokus. I 2016 og 2017 er det gjennomført en rekke tiltak for å effektivisere driften, og flere er under arbeid. Flere tiltak forventes å ha effekt fra 2018. Gevinster skal benyttes til verdibevarende vedlikehold, både innenfor våre digitale tjenester og sikkerhetstjenester.

Renholdstjenesten var i 2017 gjenstand for benchmarking. Resultatet viser at DSS kommer best ut av alle virksomhetene det sammenlignes med når det gjelder kvalitet og brukertilfredshet. Pris pr. rengjort kvm i DSS er høyere enn hos de fleste andre virksomheter i undersøkelsen. Renholdskostnadene i DSS ligger imidlertid på nivå med gjennomsnittet av de norske virksomhetene korrigert for særlige sikkerhetshensyn og lokaler på flere ulike steder.

DSS har utviklet TCO-modellen¹ til bruk for å benchmarke de digitale tjenestene. Det er DSS' vurdering at modellen legger godt til rette for objektive sammenligninger. Analysen som ble gjennomført i 2017, viser at DSS' kostnader er lik gjennomsnittsnivået for den kategorien virksomheter som felles IKT-plattform kan benchmarkes mot.

For at DSS fortsatt skal være en attraktiv leverandør av fellestjenester, vil kompetanse og forståelse for departementenes behov og vår evne til omstilling for å kunne ta i bruk de mulighetene som digitaliseringen gir, være helt avgjørende i årene som kommer.

DSS har vært aktiv med å ta inn lærlinger, og ønsker å bidra til offentlige virksomheters satsing på dette området. I første halvår hadde DSS 3 lærlinger innen sikkerhetsfaget, kontor- og administrasjonsfaget og mediegrafikerfaget. I andre halvår tok DSS inn ytterligere 6 lærlinger i sikkerhetsfaget. Det er planlagt å ta inn 6 lærlinger også høsten 2018, og DSS vil da ha 12 lærlinger i sikkerhetsfag i rullerende opplæring, samt 2 lærlinger innenfor IKT-området.

¹ Total cost of ownership

DSS bidrar i flere ulike prosjekter og rådgivingsgrupper ledet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Statsbygg eller andre virksomheter, for å utvikle eller revidere sikringsløsninger knyttet til de ulike departementslokasjonene. DSS har også i 2017 avsatt betydelige ressurser til dette arbeidet, og DSS innehar en viktig rolle for å ivareta den totale sikkerheten rundt departementsbyggene.

Arbeidet for å styrke digital og fysisk sikkerhetskultur er videreført, spesielt gjennom aktiviteter og kompetanseheving i løpet av sikkerhetsmåned oktober. DSS CERT² og de andre CERT-miljøene i Norge har et

tett samarbeid hvor man deler informasjon om nye trusselsituasjoner.

DSS vil fortsatt ha en sentral rolle i planleggingen av nytt regjeringskvartal, og er prosjektleder og deltaker i flere brukergrupper som skal gi innspill og råd i forbindelse med Statsbyggs arbeid. DSS må også planlegge for at samlokalisering av departementene fører til en større reduksjon i bemanningen i DSS, særlig innenfor vakt- og sikringstjenestene.

² Computer Emergency Response Team

Jeg vil bli kjent med våre arbeidsoppgaver og treffe mine medarbeidere! Derfor har jeg utfordret avdelingsdirektørene til å invitere meg til "on the job training", sier Erik Hope, direktør i DSS.



2 Introduksjon til DSS og hovedtall

2.1 DSS' virksomhet og samfunnsoppdrag

DSS leverer fellestjenester til departementene og Statsministerens kontor innenfor områdene *vakt- og sikringstjenester, digitale tjenester, fellesadministrative tjenester og formidlings- og kommunikasjonstjenester*.

Vakt- og sikringstjenester

DSS leverer vakt- og sikringstjenester som del av Kommunal- og moderniseringsdepartementets ansvar for sikring av departementsbyggene og Regjeringens representasjonsanlegg. Vakt- og sikringstjenester består av perimeter- og skallsikring, objektvakthold, sikkerhetskontroll av post, besøkende og kjøretøy, resepsjonstjenester med adgangskontroll, og drift og vedlikehold av tekniske sikringsanlegg.

Digitale tjenester

DSS ivaretar drift, forvaltning og videreutvikling av digitale tjenester. DSS overvåker aktiviteter i IKT-systemene for identifikasjon og avverging av digitale angrep. DSS tilbyr opplæring og brukerstøtte for å sikre god utnyttelse av digitale tjenester og løsninger.

Fellesadministrative tjenester

DSS leverer fellesadministrative tjenester som logistikk, anskaffelsesstøtte, grafiske tjenester, bedriftshelsetjeneste, kantine-, renholds- og møteromstjenester.

Formidlings- og kommunikasjonstjenester

DSS tilrettelegger kanaler for informasjonsformidling og kommunikasjon mellom regjeringen, departementene og borgerne. DSS tilbyr også rådgivning og bistand til departementenes arbeid med formidlingsform og tilrettelegging av informasjon og kommunikasjon.

2.2 Antall tjenester

Pr 31. desember 2017 leverte DSS 82 tjenester innenfor de fire tjenesteområdene.

Endring i tjenester i 2017

Tjenesten *Sikker poståpning* ble i 2017 utvidet til å omfatte alle departementer, og er i løpet av 2017 blitt en integrert del av grunnsikringen, i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets sikringsambisjon.

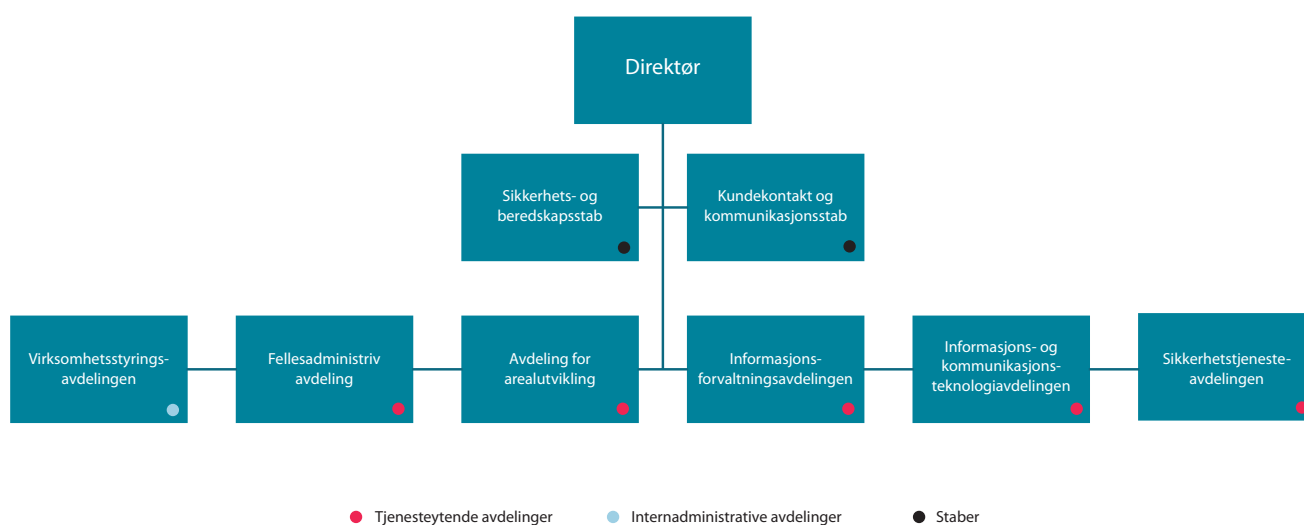
Tjenesten *Tilgang til standardiserte digitale samarbeidsrom* ble tatt i bruk 1. januar 2017.

Tjenesten *Fisheries* som ble produsert på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet, opphørte 1. april 2017.

I løpet av 2016 ble DSS' IKT-tjenester omstrukturert. Ny tjenestekatalog ble tatt i bruk 1. januar 2017.



2.3 DSS' organisering pr 31.12.2017



2.4 Presentasjon av utvalgte hovedtall

2.4.1 Antall årsverk fordelt på avdelinger

Nedenstående tabell viser antall årsverk fordelt på DSS' avdelinger. Endringen fra 2015 til 2017 skyldes i hovedsak at lønns- og regnskapstjenestene ble overført fra DSS til Direktoratet for økonomistyring 1. juli 2016.

Tallene er avrundet.

Avdeling	Antall årsverk 2017	Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015
Direktør inkl. stab	15	14	11
Informasjonsforvaltningsavdelingen	83	84	78
Informasjons- og kommunikasjonteknologiavdelingen	124	123	126
Sikkerhetstjenesteavdelingen	241	238	238
Fellesadministrativ avdeling ¹	36	141	162
Avdeling for arealutvikling ²	100	9	9
HR-avdelingen ³	0	18	17
Virksomhetsstyringsavdelingen	16	14	19
Totalt	615	641	660

Årsverk: Direktoratet for økonomistyrings definisjon. Ett årsverk defineres som en person i 100 prosent stilling i et helt år. Antall årsverk representerer et gjennomsnitt for det aktuelle året. Årsverksberegningen reduseres ikke av ferieuttak eller avspasering av fleksitid, overtid/reisetid til avspasering. Årsverksberegningen reduseres for alt annet fravær ≥ 1 dag. Om fraværet/permisjonen er med eller uten lønn er uten betydning for beregningen.

¹ DSS gjorde i 2017 en omorganisering hvor deler av Fellesadministrativ avdeling (Renhold og miljø samt Logistikk og post) ble overført

til Avdeling for arealutvikling. HR-avdelingen ble slått sammen med gjenværende deler av Fellesadministrativ avdeling. Omorganiseringen skjedde med virkning fra 1. april, men i tabellen fremstilles tallene fra 1. januar. Dette er gjort for at tabellen skal være lettere å lese.

² Se fotnote 3.

³ Se fotnote 3.

2.4.2 Årlig disponibel utgifts- og inntektsbevilgning for DSS' budsjettposter og eventuelle fullmakter som øker eller reduserer bevilgningen

I 2017 hadde DSS disponibel utgifts- og inntektsbevilgning, samt fullmakter, fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet som angitt nedenfor³.

Utgifter

Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	670 903
22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor	130 545
23	22. juli-senteret	8 403
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	31 218
46	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbygget	20 459
	Sum	861 528

³ Ytterligere informasjon om budsjett og regnskap fremgår av kapitlene 3.2 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk på et overordnet nivå og 6 Årsregnskap.

Inntekter

Kap. 3510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Beløp
02	Ymse inntekter	21 228
03	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene	122 649
	Sum kap. 3510	143 877

Fullmakter:

DSS ble delegert fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 510, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3510, postene 02 og 03, jf. romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter, jf. Innst. 16 S (2016-2017) vedtatt 15. desember 2016.

DSS har ikke mottatt belastningsfullmakter fra eierdepartementet eller øvrige departementer i 2017. DSS har selv avgitt belastningsfullmakt til Direktoratet for økonomistyring (DFØ) vedrørende overføringen av lønns- og regnskapstjenestene fra DSS som ble gjennomført i 2016. Denne fullmakten har vært gjeldende frem til revidert nasjonalbudsjett 2017, hvor bevilgning for helårsvirkning av omorganiseringen ble overført til DFØ.

Utvalgte nøkkeltall

Tall fra årsregnskapet	2017	2016	2015
Antall faste årsverk ⁴	654	680	733
Antall årsverk ⁵	615	641	660
Årsverkskostnad basert på faste årsverk ⁶	738 480	754 114	714 223
Årsverkskostnad ⁷	785 310	799 996	793 220
Samlet tildeling post 01-99	861 528 000	854 181 000	761 953 000
Utnyttelsesgrad 01-29 ⁸	99,4%	99,0%	97,2%
Totale driftskostnader	877 022 179	912 771 995	906 229 781
Lønnskostnader	482 965 673	512 797 651	523 525 498
Lønnsandel av totale driftskostnader, prosent ⁹	55,1%	56,2%	57,8%
Andel bevilgningsfinansiering	81,7%	80,6%	81,2%
Andel brukerfinansiering	18,3%	19,4%	18,8%
Fremmede tjenester av driftskostnader, prosent ¹⁰	8,5%	7,8%	5,6%
Avskrivningsandel ¹¹	5,1%	6,0%	6,1%
Opprettholdelsesgrad ¹²	77,0%	89,0%	46,0%

⁴ Antall faste årsverk (stillinger) som er ansatt i DSS.

⁵ I beregningen av antall årsverk er Direktoratet for økonomistyrings definisjon lagt til grunn.

⁶ Årsverkskostnad er kostnader til lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) fordelt på antall faste årsverk.

⁷ Årsverkskostnad er kostnader til lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) fordelt på antall årsverk (Direktoratet for økonomistyrings definisjon).

⁸ Utnyttelsesgrad beregnes ved andel benyttet bevilgning i prosent av disponibel bevilgning.

⁹ Lønnsandel beregnes ved lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) i prosent av sum driftskostnader.

¹⁰ Fremmede tjenester beregnes ved kostnader til konsulenter og andre fremmede tjenester (konto 6700-6799) i prosent av sum driftskostnader.

¹¹ Avskrivningsandel er avskrivningskostnader i prosent av sum driftskostnader.

¹² Opprettholdelsesgrad er andelen anskaffelse av nye eiendeler i forhold til kostnader til avskrivning

Overføringen 1. juli i 2016 av lønns- og regnskapstjenestene fra DSS til Direktoratet for økonomistyring har medført en reduksjon i lønnskostnader og i antall årsverk i perioden. Også de totale driftskostnadene har gått ned.

Når samlet tildeling likevel øker, skyldes det i hovedsak at DSS' bevilgning i 2017 ble styrket for å dekke betaling av pensjonspremien. Tidligere har ikke DSS utbetalt pensjonspremien men har avsatt et beløp som fremkommer i kostnadene. Dette er en konsekvens av innføringen av en forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse.

Den samlede tildelingen økte likevel mer fra 2015 til 2016, enn fra 2016 til 2017. Dette har to hovedårsaker:

- Bevilgningen ble justert ned ved innføringen av nettoføringsordningen for merverdiavgift i 2015. I 2016 ble tildelingen korrigert opp til et riktigere nivå.
- Overføringen av ubenyttet bevilgning fra 2015 til 2016 var vesentlig større enn fra 2016 til 2017.

Når det gjelder opprettholdelsesgraden, vises det til kapittel 4.1.5.

Kostnader pr avdeling ¹³	2017	2016	2015
Informasjonsforvaltningsavdelingen	107 262 488	108 684 547	103 496 931
Informasjons- og kommunikasjonsteknologiavdelingen	199 240 615	240 754 988	209 122 048
Sikkerhetstjenesteavdelingen	256 334 814	255 286 814	267 027 159
Fellesadministrativ avdeling ¹⁴	41 045 340	107 902 305	127 131 689
Avdeling for arealutvikling ¹⁵	229 919 080	138 644 340	137 695 411
Internadministrative avdelinger samt stab ¹⁶	43 219 842	63 132 886	59 154 698

¹³ Tabellen viser direkte kostnader samt overhead pr tjenesteområde/avdeling.

¹⁴ DSS gjorde i 2017 en omorganisering hvor deler av Fellesadministrativ avdeling (Renhold og miljø samt Logistikk og post) ble overført til Avdeling for arealutvikling. HR-avdelingen ble slått sammen med gjenværende deler av Fellesadministrativ avdeling. Omorganiseringen skjedde med virkning fra 1. april, men i tabellen fremstilles tallene fra 1. januar. Dette er gjort for at tabellen skal være lettere å lese.

¹⁵ Se fotnote 17.

¹⁶ Se fotnote 17.

Kostnadene til husleie og strøm for DSS' egne arealer og for fellesarealene i regjeringsbyggene regnskapsføres på *Avdeling for arealutvikling*. I 2017 utgjorde disse kostnadene henholdsvis om lag 37 mill kroner og 90 mill kroner. Leiekostnadene for DSS' egne arealer økte med det dobbelte fra 2016 til 2017 som følge av nye husleieavtaler med Statsbygg.

Egne vakter og innleide vektere	2017	2016	2015
Egne vakter, årsverk	154	160	157
Egne vakter, lønnskostnader	121 227 704	124 222 041	121 127 032
Egne vakter, andel brukerfinansiert	3,9%	4,8%	6,0%
Innleide vektere, årsverk	37	33	38
Innleide vektere, kostnader	27 028 450	22 908 775	29 326 152
Innleide vektere, andel brukerfinansiert	35,0%	30,0%	42,0%

I beregningen av antall årsverk er Direktoratet for økonomistyrings definisjon lagt til grunn. Se definisjon under kap. 2.4.1.

Lønnskostnader knyttet til egne vakter er fremkommet ved Lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) for vakttjenesten. Lønnskostnadene for 2015 ble korrigert i årsrapporten for 2016 slik at de er sammenlignbare med 2016.

For innleide vektere er antall årsverk beregnet ut fra hvilke posisjoner hvor det er benyttet ekstern leverandør for å utføre tjenesten. Dette inkluderer døgn- og dagtidsbemannede posisjoner. Videre er det totale antall timeverk for ekstrabestillinger omregnet til årsverk med utgangspunkt i 1950 timeverk pr årsverk. I årsrapporten for 2016 var det oppført innleide vektere tilsvarende 35 årsverk. Det riktige tallet er 33 årsverk.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av resultater i henhold til krav fastsatt i tildelingsbrevet og eventuelt øvrige brev

Nedenfor rapporterer DSS på styringsparametere og oppdrag knyttet til de enkelte mål slik de går frem av tildelingsbrevets kapittel 3.



3.1.1 Mål: Departementene har sikre, relevante og effektive administrative fellestjenester



«Da jeg så det nye intranettet live for første gang, tenkte jeg: Hvis jeg skulle laget et intranett fritt etter eget ønske, skulle det sett akkurat sånn ut.»

Kommunikasjonsdirektør i Helse- og omsorgsdepartementet

DSS lanserte ny intranettplattform for departementene i 2017.

Styringsparametere		Rapport	Kommentarer
1.1	Brukertilfredshet - Skår på samme nivå eller høyere enn brukerundersøkelsen 2016.		DSS gjennomfører en stor brukerundersøkelse annethvert år. Neste undersøkelse planlegges gjennomført i andre kvartal 2018.
1.2	DSS' enhetskostnader skal være på nivå med eller lavere enn sammenlignbare virksomheter.	●	Se rapport nedenfor.
1.3	Avvik tjenesteleveranser i henhold til tjenestebeskrivelsene.	●	Ingen registrerte avvik i 2017.
1.4	Antall henvendelser fra brukerne og andel håndtert i 1. linje.	●	Antall henvendelser fra brukerne av fellestjenester: 20 155. Andel håndtert i 1. linje: 78,7%. Se ytterligere informasjon nedenfor.

Samlet vurdering av måloppnåelse

Det er DSS' vurdering at departementene i all hovedsak har relevante administrative tjenester, men det er viktig at departementene selv definerer fremtidige behov. Kommunal- og moderniseringsdepartementets egne utredninger viser at det innenfor IKT, anskaffelser, arkiv og kontorstøttefunksjoner bør gjennomføres ytterligere sentralisering og standardisering. DSS er enig i at dette er viktige tiltak som vil bidra til effektivisering av de administrative felles-tjenestene. Prosessforbedring og fortsatt digitalisering er andre viktige tiltak fremover for ytterligere effektivisering. Dagens tjenester er sikre, men utviklingen krever at DSS som tjenesteleverandør prioriterer kompetanse høyt og fortløpende tar i bruk løsninger som møter trusselbildet med adekvate tiltak.

Rapport styringsparameter 1.2:

DSS har i 2017 analysert kostnadene for IKT og renhold, da de utgjør en stor andel av DSS sitt budsjett.

IKT

DSS har i 2017 utført en detaljert analyse basert på TCO-modellen⁴, jf. oppdrag 2.4 under kapittel 3.1.2. DSS sammenligner denne analysen med Gartners «IT Key Metrics Data»-rapporter. Disse anses som en referanse i bransjen. De virksomhetene som DSS normalt kan sammenligne seg med i Norge, gjennomfører ikke benchmarking.

Gartner har gitt anbefaling om en kategori av virksomheter som felles IKT-plattform bør benchmarkes mot. Resultatet viser at de totale IT-kostnadene pr. bruker på felles plattform (11 departementer + DSS) og IT-årsverk i prosent av totalt antall brukere, er lik gjennomsnittsnivået for denne kategorien av virksomheter. Gartner kommenterer at det er naturlig å forvente at felles plattform for departementene, har høyere IT-sikkerhetskostnader enn den kategorien DSS sammenligner seg med. Sammenligning av sikkerhetskostnadene bekrefter dette. Dette indikerer at andre IT-kostnader og årsverksforbruk dermed ligger lavere enn hos de virksomhetene vi sammenligner oss med.

Renhold

Renholdstjenesten i DSS deltok i 2017 et benchmarkingsprogram i regi av Ernst & Young med virksomheter fra Norge, Sverige og Danmark. Programmet omfattet både privat og offentlig sektor.

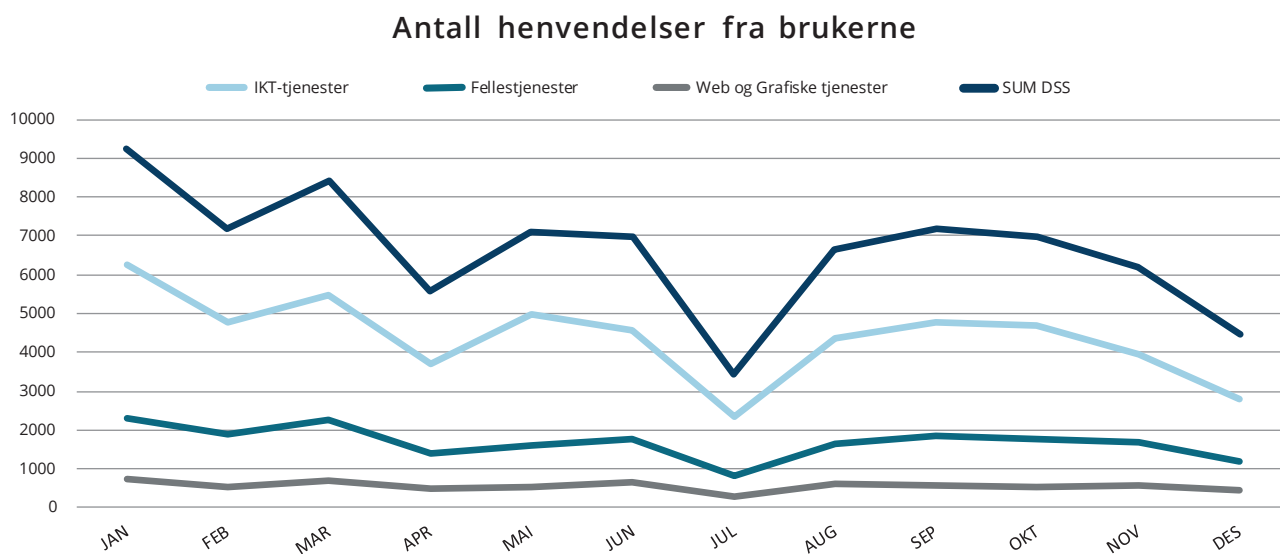
Resultatet av benchmarkingen viser at DSS kommer best ut av alle virksomhetene det sammenlignes med når det gjelder kvalitet og brukertilfredshet.

Pris pr. rengjort kvm i DSS er høyere enn hos de fleste andre virksomheter i undersøkelsen. Renholdskostnadene i DSS ligger imidlertid på nivå med gjennomsnittet av de norske virksomhetene korrigert for variabler som særlige sikkerhetshensyn og lokaler på flere ulike steder.

⁴ Total cost of ownership

Nærmere om styringsparameter 1.4:

Diagrammet nedenfor viser antall henvendelser fra brukerne til DSS brukerservice månedlig gjennom 2017 og fordelt på IKT-tjenester, administrative fellestjenester og web og grafiske tjenester.



Tabellen nedenfor viser andelen henvendelser håndtert i 1. linje månedlig gjennom 2017 og fordelt på IKT-tjenester, administrative fellestjenester og web og grafiske tjenester.

Andel henvendelser håndtert i 1. linje i DSS Brukerservice	JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES	HELE 2017
IKT-tjenester	88%	85%	86%	86%	89%	88%	88%	90%	91%	91%	87%	84%	88%
Fellestjenester	77%	78%	80%	79%	78%	77%	83%	77%	79%	81%	80%	74%	79%
Web og Grafiske tjenester	91%	85%	84%	89%	87%	85%	92%	94%	93%	87%	86%	82%	88%
SUM DSS	86%	84%	84%	85%	86%	85%	87%	87%	88%	88%	85%	81%	86%

Oppdrag

Oppdrag 1.1: Ny database for kollegiale organer

DSS fullførte 1. september prosjektarbeidet for ny database for kollegiale organer.

Den nye databasen over statlige styrer, råd og utvalg bidrar til åpenhet og innsikt i demokratiske prosesser i staten. Regjeringens oppnevning av utvalg er et viktig ledd i vurderingene av aktuelle samfunnsspørsmål. Utvalgene leverer anbefalinger til regjeringen om ulike temaer. Databasen gir opplysninger om sammensetning, mandat, geografisk fordeling, kjønn, alder med mer. Forskere og media er viktige målgrupper for oversikten, i tillegg til øvrige borgere.


Oppdrag 1.2: Forberede etaten på rivning av Y-blokk og R4

På bakgrunn av planene for nytt regjeringskvartal, ferdigstilte DSS i desember en rapport over muligheter og konsekvenser ved rivning av regjeringsbyggene Y-blokk, R4 og M17. I rapporten tar DSS for seg relokalisering av arbeidsplasser med funksjoner og infrastruktur.

Oppdrag 1.3: Retningslinjer for departementenes anskaffelser

Retningslinjer for departementenes anskaffelser ble ferdigstilt og oversendt departementene høsten 2017 etter behandling i departementenes økonominettverk. Felles retningslinjer for administrative funksjoner i departementsfellesskapet bidrar til standardisering og effektivisering ved at hvert enkelt departement ikke trenger å utarbeide nye retningslinjer selv.

3.1.2 Mål: Departementene har og kan utnytte bruker-vennlige og sikre digitale tjenester som støtter departementsfellesskapets arbeidsprosesser



«Det er så mange detaljer i statsbudsjettprosessen, men det virker som alt er tenkt på. At vi har såpass mye bra informasjon og opplæring på det nokså spesialiserte feltet som statsbudsjettet jo er, det imponerer meg veldig.»

Avdelingsdirektør i Kunnskapsdepartementet

DSS lanserte nytt digitalt samarbeidsrom tilpasset budsjettprosessen i departementene

Styringsparametere	Rapport	Kommentarer
2.1 Avvik tjenesteleveranser digitale tjenester i henhold til tjenestebeskrivelsene.	●	Ingen vesentlige avvik i 2017.
2.2 Antall inntrengingsforsøk og andel avverget på felles plattform, sortert på alvorlighetsgrad.	●	DSS CERT ¹⁷ håndterte 891 saker i 2017. Dette er en økning på ca 200 fra 2016. Sortert på alvorlighetsgrad: Høy: 0% Middels: 1% (tre hendelser) Lav: 73% Ubetydelig: 26% Se ytterligere kommentarer nedenfor.
2.3 Antall henvendelser fra brukerne og andel håndtert i 1. linje.	●	Antall henvendelser fra brukerne av IKT-tjenester: 52 646. Andel håndtert i 1. linje: 87,9%.
2.4 DSS sine enhetskostnader skal være på nivå med eller lavere enn sammenlignbare virksomheter.	●	Se styringsparameter 1.2.
2.5 Vesentlige avvik i henhold til departementenes styrings-system for informasjonssikkerhet.	●	Ikke avdekket vesentlige avvik i 2017.

¹⁷ Computer Emergency Response Team

Samlet vurdering av måloppnåelse

DSS har i 2017 levert stabile, digitale tjenester til departementene. Alle digitale tjenester er levert uten vesentlige avvik gjennom hele året. Arbeidet med å tilby god brukerservice og tilpasset opplæring har vært opprettholdt. DSS har nå god kompetanse på hvordan legge til rette for økt utnyttelse av dagens digitale tjenester. Det digitale trusselbildet følges opp løpende. Interne tiltak for å opprettholde og bygge tilstrekkelig kapasitet og kompetanse har gjennom året vært en forutsetning for å opprettholde sikkerhetsarbeidet.

Nærmere om styringsparameter 2.2:

Sikkerhetssystemene har fungert som normalt i 2017. Uønsket trafikk som kan være inntrengingsforsøk, blokkeres kontinuerlig. DSS CERT og de andre CERT-miljøene i Norge har et tett samarbeid hvor man deler informasjon om nye trusselsituasjoner.

De aller fleste sakene som DSS håndterer, er kontroll av e-poster som ansatte finner mistenksomme. Det kan være e-poster som inneholder merkelige linker eller vedlegg man er usikre på.

I 2017 ble 92 prosent av all e-post som kom inn, blokkert på grunn av uønsket innhold. Dette utgjør i snitt ca 10 mill e-poster pr måned. Disse inneholder alt fra reklame for ulovlige produkter til alvorlige svindelforsøk.

Oppdrag 2.1: Budmod-B – Overføring til Forsvarsdepartementet

Produksjon av Statsbudsjettet (Prop 1 S) ble i 2017 flyttet fra DSS og gjennomført på Nasjonalt begrenset nett i Forsvarsdepartementet for Justis- og beredskapsdepartementet, Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet.

Gjenstående arbeid omfatter ferdigstilling av driftsavtale mellom DSS og Forsvarsdepartementet samt etablering av beredskapsløsning hos departementet.

Brukere i departementene har uttrykt tilfredshet med at Budmod ble flyttet fra DSS sitt graderte nett (Depnett-B) til Forsvarsdepartementets nett. Brukerne opplever enklere tilgjengelighet til Budmod da det er færre nivåer av innlogginger før brukerne er inne på systemet.

Oppdrag 2.2: Oppgradering av Budmod - brukerfinansiert

DSS har oppgradert Budmod i den hensikt å gjøre systemet sikrere og mer brukervennlig.

Oppgraderingen gir departementene en robust løsning for utarbeidelse av statsbudsjettets fagproposisjoner og tilfredsstillende Finansdepartementets krav til overføring av budsjettdata.

Løsningen understøtter regjeringen i prosessen med å utarbeide, produsere og publisere budsjettproposisjoner på en effektiv og tidsbesparende måte.

Oppdrag 2.3: Inntrengningstesting

I september og oktober gjennomførte Nasjonal sikkerhetsmyndighet inntrengningstester på felles plattform. Det ble avdekket en alvorlig sårbarhet som ble håndtert umiddelbart. Det er ingen indikasjoner på at sårbarheten har blitt utnyttet. Videre viste testen at løsningen generelt er godt sikret mot inntrengning. Rapporten i sin helhet er overlevert direkte fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet til oppdragsgiver Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Oppdrag 2.4: TCO-modellen

DSS har utviklet TCO-modellen⁵ til bruk for å benchmarke de digitale tjenestene. Etter DSS' vurdering legger modellen godt til rette for objektive sammenligninger. I 2017 er det utført en detaljert TCO-analyse på IKT-området, jf. styringsparameter 1.2 i kapittel 3.1.1.

Oppdrag 2.5: Intranettløsning

Kommunal- og moderniseringsdepartementets opprinnelige oppdrag i tildelingsbrevet ble i brev av 6. juni 2017 endret til:

«DSS skal utforme en strategi for samhandlings- og formidlingsløsninger innen 1. november 2017».

DSS har, i samarbeid med departementene, utformet et forslag til en strategi og et veikart som beskriver behovet for utviklingsaktiviteter. I forbindelse med dette arbeidet har DSS også kartlagt nåsituasjonen i departementsfelleskapet, samt beskrevet digitale trender. Det er videre gjort en vurdering av EPiServer og SharePoint som intranettplattform.

Forslaget skisserer retning for videreutvikling av støtte-systemer til saksbehandling og formidling av informasjon. Ansatte i departementene vil få enklere oversikt over og tilgang til informasjon som de har behov for i saksbehandlingsprosessen. Dette vil bidra til større effektivitet og kvalitet i arbeidet.

⁵ Total cost of ownership

3.1.3 Mål: Departementsfellesskapet er sikret mot uønskede hendelser som påvirker departementenes funksjoner



«Vi blir gode på det vi øver på, og det å føle på ubehaget ved å ha trykket på en lenke de ikke burde trykket på gir er effektiv læring. Det å gjenta dette over tid håper vi vil bidra til varig endring av adferd. Vi synes DSS sitt opplegg i sikkerhetsmåned 2017 har bidratt godt til dette.»

Avdelingsdirektør i Finansdepartementet

Tilbakemelding til DSS etter Sikkerhetsmåned 2017.

Styringsparametere		Rapport	Kommentarer
3.1	Antall uønskede sikkerhetstruende hendelser etter kategori som er detektert, verifisert og rapportert til vedkommende objekteier.	●	Totalt 671 hendelser fordelt på 13 kategorier. Se rapport nedenfor.
3.2	Resepsjonene skal ha en oppetid på minst 99% innenfor fastsatt åpningstid.	●	Det er ikke registrert avvik fra kravet.
3.3	Kundemottak for kortproduksjon skal ha en oppetid på minst 99% innenfor fastsatt åpningstid.	●	Oppetiden er i henhold til kravet. Tjenestens oppetid er i all hovedsak knyttet til tilstedeværelse av dedikert personell og tilgang til adgangskontrollsystemene.
3.4	Tekniske sikringssystemer skal ha en oppetid på minst 99%.	●	Det er ikke registrert avvik fra kravet. DSS har registrert noen mindre avvik og hendelser, som er håndtert i løpet av året. Disse er beskrevet i gradert vedlegg.
3.5	Avvik på tjenesteleveranser av sikkerhets-tjenester i henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementets oppdragsbeskrivelse og gjeldende tjenestebeskrivelse.	●	DSS har ikke mottatt Kommunal- og moderniseringsdepartementets oppdragsbeskrivelse. Det er registrert tre avvik i henhold til gjeldende tjenestebeskrivelse. Disse knytter seg til to hendelser og ett avvik på tjenesteleveranse. Disse er beskrevet i gradert vedlegg.

Samlet vurdering av måloppnåelse

Det er DSS' vurdering at departementsbyggene har vært tilfredsstillende sikret mot uønskede hendelser i 2017. DSS har imidlertid registrert noen mindre avvik knyttet til uhjemlet adgang og nedetid på tekniske sikringsanlegg, men disse avvikene har blitt håndtert på en slik måte at DSS vurderer at de ikke har påvirket departementenes funksjoner. Til dette ligger at hendelsene faktisk har blitt detektert samt at adekvat reaksjon har blitt iverksatt. DSS har påbegynt et omfattende restruktureringsarbeid av det tekniske sikringsanlegget, og det er DSS' vurdering at dette vil presumptivt øke sikkerheten ved at DSS' muligheter til deteksjon, verifikasjon og reaksjon forbedres betydelig.

Rapport styringsparameter 3.1

Styringsparameteret er av Kommunal- og moderniseringsdepartementet definert til å omfatte følgende:

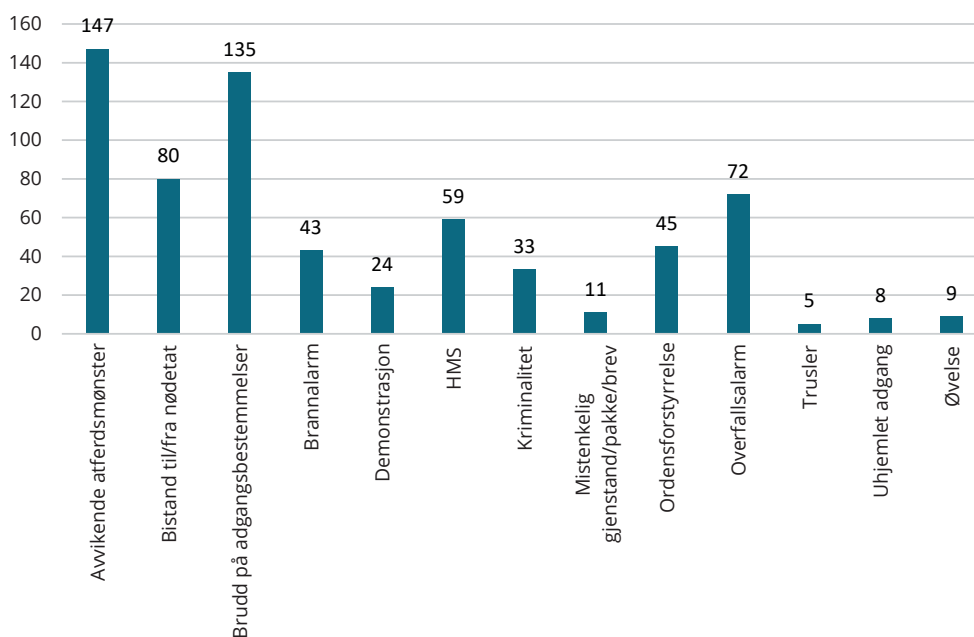
«... alle hendelser innenfor felles grunnsikring som etter skjønnsmessig vurdering er av sikkerhetsmessig betydning skal rapporteres snarest - om nødvendig umiddelbart - til KMD som en hendelsesrapport. Sammendrag og øvrige forhold og hendelser som er håndtert for departementsfellesskapet skal fremlegges som statistisk materiale.» (jf. brev til DSS fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 05.07.2017).

DSS rapporterer sikkerhetstruende hendelser til objekter i henhold til kravene.

Hendelser i 2017

I løpet av 2017 har det blitt registrert totalt 671 hendelser fordelt på 13 kategorier. Kategoriene omfatter både tilsiktede uønskede handlinger, utilsiktede uønskede handlinger, rutinesvikt og planlagte hendelser.

Totalt antall hendelser i 2017



De vanligste typer hendelser i 2017

De tre hyppigste rapporterte typene hendelser i 2017 er avvikende atferdsmønster (147), brudd på adgangsbestemmelsene og behov for bistand til/fra nødetat (80). Alle disse kategoriene inkluderer flere ulike typer hendelser.

Avvikende adferdsmønster inkluderer både uvanlig, utagerende og ustabil adferd samt telefonoppringninger av truende og avvikende karakter. Brudd på adgangsbestemmelsene gjelder besøkende i fellesområder uten følge av besøksmottaker, «tailgating»⁶, utlån av adgangskort, samt skalldører som er satt åpne uten tilsyn. Bistand til/fra nødetatene gjelder bistand fra AMK⁷ i forbindelse med ulykker, varsling til politiet om mulig kriminell aktivitet og lagring/utlevering av opptak mot begjæring.

Statistikk over overfallsalarmer inneholder også tilfeller av falsk alarm eller utilsiktet aktivering av alarm. Branalarmer inkluderer også varslede brannøvelser. Registrerte tilfeller av ordensforstyrrelser innebærer rus-/narkotikakriminalitet, skadeverk og tagging. HMS-hendelser⁸ omfatter både uhell knyttet til sperretrinn, publikum som har hatt illebefinnende innenfor områder som DSS har ansvar for, samt skader på egne ansatte. Demonstrasjoner på områder der DSS har ansvaret, har variert i størrelse, fra 4 til over 2 500 personer, og alle har forløpt fredelig.

For hendelser fordelt på lokasjon og vurdering av hendelsesstatistikken vises det til gradert vedlegg.

⁶ Urettmessig ta seg inn på et adgangskontrollert område ved å følge etter personell med rettmessig tilgang

⁷ Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral

⁸ HMS: Helse, Miljø og Sikkerhet

Oppdrag 3.1: Tilbakemeldinger fra besøkende

Som en prøveordning etablerte DSS en prosedyre for at besøkende i resepsjonene skulle kunne gi tilbakemeldinger. For å foreta disse målingene benyttet DSS en tilfredshetsmåler, en såkalt «Happy or Not»-terminal. Det ble totalt registrert i overkant av 1600 tilbakemeldinger. Av disse svarte 92 prosent at de var positive eller meget positive til hvordan de opplevde å registrere seg som besøkende.

DSS anbefaler ikke at en slik tilfredshetsmåling innføres på permanent basis. DSS ser derimot verdien av slike målinger for å fange opp svingninger i tilfredshet dersom det gjøres endringer i resepsjonen, f.eks. justering av åpningstid, innføring av selvregistreringssystem mm.

Oppdrag 3.2: Sentral infrastruktur til det tekniske systemet

DSS har bistått i sikringsprosjekter for regjeringsbyggene R5 og R6 samt for Regjeringens representasjonsanlegg (RRA), ledet av Statsbyggs byggherreavdeling med fagpersonell, og levert rådgivning og kvalitetssikring av prosjektdokumentasjon. Samarbeidet med Statsbygg og deres prosjektgrupper har fungert godt, både faglig og operasjonelt. Ut i fra prosjektenes kompleksitet og til dels betydelige arbeidsmengde, har dette i perioder medført at større deler av DSS' fagkapasitet har vært dedikert til disse arbeidene. Samlet sett, fordelt over året, avsetter virksomheten mellom 5 og 7 årsverk til dette arbeidet.



3.1.4 Mål: Departementene har tilgjengelige, sikre og effektive tjenester for formidling og kommunikasjon med offentligheten



«Det ble et sterkt, men givende møte. Fra min synsvinkel fungerte det helt optimalt, både historiskfaglig og ikke minst som demokratilæring. Det var også verdifullt med vitner som hadde litt ulike erfaringer å dele.»

Lærer ved Foss videregående skole i Oslo

DSS laget et nytt undervisningsopplegg for skoleklasser på 22. juli-senteret.

Styringsparametere		Rapport	Kommentarer
4.1	Antall oppdrag, egenprodusert og formidlet, fordelt på områder.	●	Se egen oppstilling nedenfor.
4.2	Avvik tjenesteleveranser formidlings- og kommunikasjonstjenester.	●	Ingen registrerte avvik i 2017.
4.3	Antall henvendelser fra brukerne.	●	Antall henvendelser fra brukerne av web og grafiske tjenester: 6 623.
4.4	Andel henvendelser håndtert i første linje.	●	Andel håndtert i 1. linje: 87,9%.

Samlet vurdering av måloppnåelse

DSS vurderer at departementene har mottatt tilgjengelige, sikre og effektive tjenester innen formidling og kommunikasjon. DSS har på vegne av departementene tilrettelagt for god formidling og kommunikasjon mot offentligheten gjennom blant annet regjeringen.no, regjeringens pressekonferanser og 22. juli-senteret. Sistnevnte har i 2017 økt antallet skoleklasser som besøker senteret og lærer om hendelsen knyttet til 22. juli. Samlet sett leverer DSS i henhold til mål og uten avvik i tjenestene.

Rapport styringsparameter 4.1

Antall besøkende 22. juli-senteret	32 776
Antall skoleklasser 22. juli-senteret	348
Eksterne kameraproduksjoner	47
Interne kameraproduksjoner i departementslokaler	149
Eksterne lyd/scene-produksjoner	26
Interne lyd/scene-produksjoner i departementslokaler	134
Antall aktive brukere Fellesbiblioteket	1 900
Antall henvendelser Fellesbiblioteket	2 972
Antall gjennomførte fagfora (intranett-plattform, regjeringen.no, SoMe-gruppen)	Intranett: 17 Regjeringen.no: 6 SoMe ¹⁸ : 5
Antall deployment (produksjonssetting av ny funksjonalitet)	Regjeringen.no: 9 Intranett: 12 Finn:D ¹⁹ – 6 (Nyhet i 2017) Norgesportalen: 5 SRU ²⁰ : 4
Antall oppdrag video, reportasjer og nett-tv-sendinger	190
Oppdrag Teknisk redaksjon	377
Antall produserte sider med regjeringsdokumenter og NOU	37 473
Antall besvarte samtaler ved Statens servicesenter i Engerdal	589 173
Svartid i prosent ved Statens servicesenter i Engerdal (innen 20 sekunder)	97,1 %

¹⁸ Sosiale medier

¹⁹ Søkefunksjon på tvers av tjenester

²⁰ Oversikt over Styrer, råd og utvalg (kollegiale organer)

3.1.5 Andre styrings- og rapporteringskrav

3.1.5.1 Fellesføring for 2017

Iverksatte effektiviserings tiltak

I årene fra 2014 til 2017 gjennomførte DSS større endringer for å effektivisere. Digitalisering var et vesentlig virkemiddel innenfor de fire områdene som beskrives nærmere nedenfor.

Renhold

Renholdstjenesten har i perioden 2015-2017 redusert lønnskostnadene pr. kvadratmeter med 13 prosent gjennom målrettet arbeid i tjenesteproduksjonen. Effekten er nedbemanning på 12 årsverk i perioden 2015-2017. Frigjorte midler er omdisponert til andre områder i DSS.

Lagerhold og distribusjon

Lagerhold og distribusjon av offentlige publikasjoner har blitt vesentlig redusert i perioden 2015-2017. Antall paller med trykksaker på lager er redusert fra 910 i 2014 til 210 i 2017. Digitalisering av publikasjoner og tilbud om opptrykk ved behov, er hovedårsakene til nedgangen. Dette har medført en reduksjon i bemanningen på 6 stillinger i 2016 og 7 stillinger i 2017. Deler av de frigjorte midlene er omdisponert internt i DSS, og departementene har fått redusert sine kostnader med 2,5 mill kroner som følge av at betalingen for lagerleie er opphørt.

Samhandlingsrom i SharePoint

DSS har i flere år arbeidet med samhandlingsrom i SharePoint sammen med departementene. Den største gevinsten av samhandlingsrommene forventes å bli tatt ut i departementene. Samhandlingsrommene bidrar til at departementene kan arbeide og samhandle mer sømløst og på måter som kan tilpasses den enkelte oppgave.

Samhandlingsrom for Statsbudsjettprosessen

Prosjektet *Statsbudsjettprosessen* har utviklet rom og arbeidsformer i SharePoint som brukes i forbindelse med utarbeidelse av Statsbudsjettet. Samhandlingsrom egner seg også godt i departementenes arbeid med *Spørsmål fra Stortinget*. Dersom tilbudet tas i bruk fullt ut, er det beregnet en mulig gevinst på 7 årsverk i departementsfellesskapet.

Rommene ferdigstilles i løpet av 2018. Gevinsten antas å være realiserbar fra og med 2019.

Kontinuerlig forbedring

DSS søker kontinuerlig å optimalisere sine ressurser på det som er viktigst og som gir best effekt. I 2016 og 2017 er det gjennomført en rekke tiltak for å effektivisere driften, og flere er under arbeid. Flere tiltak forventes å ha effekt fra 2018. Eksempelvis har DSS endret administrative rutiner for tilsetninger og permisjoner, økt bemanningen i perioder hvor DSS erfaringsmessig har brukt mye overtid, og innført hurtigvalg på intranett for å utføre tidsregistrering.

DSS arbeider nå blant annet med digitalisering av sykefraværsregistrering, samordning av oppgaver med felles grenseflater, standardiserte fellesløsninger, flere rammeavtaler, samordning av sentralbord, og digitale selvbetjeningsløsninger.

De fleste tiltakene har effekt i form av tidsbesparelse, herunder raskere flyt av informasjon. Noen av tiltakene, for eksempel samordning av telefonsentralene, har økonomisk effekt som følge av nedbemanning. Digitalisering og automatisering er felles for mange av tiltakene. Økonomiske gevinster er blant annet benyttet for å håndterede budsjettkutt som følger av ABE-reformen.

3.1.5.2 Lærlinger

DSS har vært aktive for å gjøre bruk av lærlinger og ønsker å bidra til offentlige virksomheters inntak av lærlinger i statlige virksomheter. I DSS er det høy bevissthet på ansvaret det medfører å ha lærlinger i virksomheten. Ansvaret omfatter avsetning av ressurser til utforming og oppfølging av læreplaner og individuell oppfølging i lærlingperioden.

DSS ble godkjent som lærebedrift i sikkerhetsfaget av Utdanningsetaten og har ansatt en lærlingkoordinator.

I første halvår hadde DSS 3 lærlinger innenfor sikkerhetsfaget, kontor- og administrasjonsfaget og mediegrafikerfaget. Lærlingperioden for den ene av disse avsluttes i 2018. I andre halvår tok DSS imot 6 nye lærlinger i sikkerhetsfaget. Lærlingene har to års læretid. Det er planlagt å ta inn 6 lærlinger også høsten 2018, og DSS vil da ha 12 lærlinger i sikkerhetsfag i rullerende opplæring samt 2 lærlinger innenfor IKT-området.

Etter læretiden har én lærling fått midlertidig stilling.

3.1.5.3 Sikkerhet og beredskapsstyring

DSS har et *sikkerhetsforum* bestående av medlemmer fra DSS' sikkerhetsorganisasjon samt kontaktpersoner fra hver avdeling. Forumet behandler sikkerhet og beredskap på virksomhetsnivå, og skal være ressurs på området. Det er utarbeidet en særskilt rolleinstruks med minimumskrav til kompetanse. Flere opplærings-tiltak ble iverksatt i 2017, blant annet innen informasjonssikkerhet og personvern. I tillegg har noen sikkerhetskontakter deltatt på beredskapskurs i regi av Direktoratet for sivilt beredskap (DSB).

3.1.5.4 Evalueringer 2017

Evaluering av utvidet åpningstid og vaktordning for digitale tjenester

Det er gjennomført evaluering av utvidet åpningstid og vaktordning for digitale tjenester.

Dette er ordningen slik den er levert siden april 2016:

1. Utvidet åpningstid med medarbeidere i IKT på plass i Teatergt. 5, kl. 0700-2000 (kl. 0900-1600 på lørdager, søndager og helligdager).
2. Beredskapsvakt IKT er tilgjengelig 24 timer i døgnet og har god oversikt over operativ status og aktuelle endringsplaner for IKT-tjenestene. Vakten betjenes av ledere og medarbeidere med god helhetsoversikt og er gitt beordringsfullmakt for overtid.

Gjennomsnittlig er det mottatt 289 telefonhenvendelser pr. måned i utvidet åpningstid siden april 2016.

Effektene av utvidet åpningstid og vaktordning er at brukerne har fått økt tilgjengelighet på service fra DSS innen digitale tjenester. For DSS gir utvidet åpningstid mer tid til å arbeide med tidkrevende saker. Et eksempel på dette er at over 100 saker kategorisert som første og andre prioritet, er løst i utvidet åpningstid i perioden. Nedetid for brukerne er avverget eller betydelig redusert da en del hendelser oppdages og løses når det er relativt få aktive brukere.

Det anbefales at beredskapsordningen med utvidet åpningstid (kveld/helg) og beredskapsvakt (24/7/365) videreføres.

Evaluering av sentralt sikkert postmottak

Tjenesten *Sikker poståpning* ble i 2017 utvidet til å omfatte samtlige departementer. Oppdraget utføres som et grunnsikringstiltak, i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets sikringsambisjon. DSS gjennomførte i første halvår 2017 en evaluering av tjenesten *Sikker poståpning*. Rapporten er gradert BEGRENSET og ble oversendt departementet i brev

datert 05.09.2017. DSS la frem en rekke anbefalinger som bør følges opp i dialogen mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og DSS i tiden fremover.

Evaluering av person- og bagasjekontroll

DSS gjennomførte evaluering av tjenesten Sikkerhetskontroll av person- og bagasje i tredje tertial 2017. Evalueringen baserer seg på driftserfaringer fra person- og bagasjekontroller som er utført i departementsfellesskapet siden 2016. Rapporten er gradert BEGRENSET og ble oversendt departementet i brev datert 09.01.2018. DSS la frem noen anbefalinger som bør følges opp i dialogen mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og DSS i tiden fremover.

Evaluering av adgangskortproduksjon

Evalueringen av sikkerhetskvaliteten ved egen produksjon av adgangskort er ikke ferdigstilt. Dette skyldes at høyere prioriterte oppgaver med korte tidsfrister, i hovedsak knyttet til sikringsprosjektene, har lagt beslag på de fagressursene som skal gjennomføre evalueringen. DSS planlegger å ferdigstille evalueringen i løpet av første halvår 2018 og vil oversende rapporten til Kommunal- og moderniseringsdepartementet så snart den er ferdig.

3.1.5.5 Behov for særskilte oppfølginger

Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen og øvrige tilsynsmyndigheter

Riksrevisjonen fulgte i 2017 opp etterlevelsesrevisjon av *Styringssystem for informasjonssikkerhet i DSS*. Det var ingen vesentlige merknader ved etterlevelsesrevisjonen som ble avsluttet i 2016. Riksrevisjonen hadde ingen merknader ved den finansielle revisjonen for 2016.

3.1.5.6 Kostnadsmodell og prisoversikt

DSS har revidert modellen for beregning av tjenestekost. Modellen har to moduler. En modul for IKT-tjenester og en modul for DSS' øvrige tjenester. Inndelingen i to moduler skyldes behovet for en modell som ivaretar kompleksiteten i DSS' IKT-leveranser, der flere tjenester bruker samme type innsatsfaktorer. For DSS' øvrige tjenester er det vanligvis slik at innsatsfaktorene kan knyttes direkte til den enkelte tjeneste.

Samtlige tjenester⁹ som DSS leverer, er vurdert i forhold til prinsippene for når prising kan benyttes. DSS har kommet frem til at flere tjenester bør bevilgningsfinansieres. Som følge av dette, har DSS oversendt forslag til rammeoverføringer mellom DSS og departementene. Som en del av dette arbeidet, utarbeidet DSS en modell for hvilke deler av tjenestekost som skal være med i prisene som utarbeides for tilleggsytelsene.

I forbindelse med rammefordelingsforslaget for 2018, oversendte DSS også en oversikt som viser tjenestekost pr. tjeneste.

⁹ En tjeneste kan betegnes som en standardytelse (som er bevilgningsfinansiert) eller en tilleggsytelse (som betales av kunden).

DSS må gjennomføre en nærmere analyse av volum og dagens prissetting av tilleggsytelsene. Det er nødvendig for å kunne vurdere om den nye prismodellen gir grunnlag for å justere prisene. Dette arbeidet kan starte når prismodellen er vedtatt.

I påvente av Kommunal- og moderniseringsdepartementets økonomiprojekt, som ble etablert høsten 2017, er ordningen med indeksregulering av prisene for tjenestene som utfaktureres videreført for 2018.

3.2 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk på et overordnet nivå

3.2.1 Kommentarer og forklaringer til vesentlige mer- og mindreutgifter/-inntekter

Post	Navn på post	Disponibel bevilgning	Regnskap 2017 (kontant)	Avvik	Avvik i % av bevilgning
Post 01	Driftsutgifter	670 903	691 186	-20 283	-3,0 %
Post 02	Ymse inntekter	-21 228	-39 374	18 146	-85,5 %
Post 03	Brukerfinansierte tjenester	-122 649	-129 126	6 477	-5,3 %
Netto driftsutgift		527 026	522 686	4 340	0,6 %
Post 22	Felles utgifter for departementene og Statsministerens kontor	130 545	130 181	364	0,3 %
Post 23	22. juli-senteret	8 403	7 938	465	5,5 %
Post 45	Større utstyrskaffelser og vedlikehold	31 218	22 681	8 537	27,3 %
Post 46	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbyggene	20 459	14 757	5 702	27,9 %
	Sentralt mva.-kapittel		47 746		

Netto mindreutgift utgjør 4,3 mill. kroner som er 0,6 prosent av disponibel bevilgning på post 01. Mindreutgiften skyldes blant annet at departementene og DSS ble enige om å forskyve planlagte pc-kjøp til 2018.

Post 22 *Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor* har en mindreutgift på 0,4 mill. kroner som utgjør 0,3 prosent av disponibel bevilgning.

Post 23 *22. juli-senteret* har en mindreutgift på 0,5 mill. kroner som er 5,5 prosent av disponibel bevilgning. Av bevilgningen er det reservert 1,4 mill. kroner til betjening av driftsavtale for lokaler til 22. juli-senteret og avtale med NTNU¹⁰ om ekstern faglig bistand til senteret. Mindreutgiften skyldes at det er trukket mindre enn forventet på avtalen med NTNU.

¹⁰ Norsk teknisk-naturvitenskapelige universitet

Post 45 *Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold* har en mindreutgift på 8,5 mill. kroner som er 27,3 prosent av disponibel bevilgning. DSS fikk i 2017 en bevilgning til økt datasikkerhet i departementsfellesskapet. Dette arbeidet ble ikke sluttført i 2017. Gjenstående arbeid gjennomføres i 2018. Den resterende mindreutgiften er knyttet til forskyvninger i øvrige anskaffelser, i hovedsak innen digitale tjenester.

Post 46 *Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbyggene* har en mindreutgift på 5,7 mill. kroner som utgjør 27,9 prosent av disponibel bevilgning. I 2017 var det planlagt og budsjettet for oppgradering av kameraovervåkingsanlegget (ITV-prosjektet) og aktiviteter knyttet til alarm- og adgangskontrollsystemene. Det har vært forsinkelser i gjennomføringen av ITV-prosjektet og ny infrastruktur knyttet til adgangskontrollsystemet. Det skyldes både manglende gjennomføringskapasitet og replanlegging som følge av uforutsette behov for utskifting av komponenter i anleggene. Deler av arbeidet med oppgraderingen av kameraovervåkings anlegget er derfor forskjøvet til 2018. Når det gjelder drift og vedlikehold av sperresystemer, har ikke Statsbygg benyttet hele den øremerkede bevilgningen på 4,1 mill. kroner. Om lag 0,2 mill. kroner ble ikke benyttet i 2017. Vedlikeholdsaktiviteter som skulle ha vært gjennomført i 2017, er forskjøvet til 2018.

3.2.2 Effektiv ressursbruk

For DSS betyr målet om effektiv ressursbruk både å legge til rette for fellesløsninger som gir effektivitet i departementsfellesskapet og innrette egen virksomhet på en effektiv måte. Som det fremgår i denne årsrapporten, leverte DSS i 2017, med noen få unntak, tjenester uten vesentlige avvik. Utnyttelsesgraden i driften var på 99,4 prosent, jf. kapittel 2.4.2, det vil si at tildelt bevilgning i hovedsak ble benyttet.

I 2017 har departementene oppnådd helårseffekt av DSS' arbeid med effektivisering av lagerhold og distribusjon av offentlige publikasjoner. Det betyr at departementene har fått redusert sine kostnader til lagerleie med 2,5 mill. kroner. DSS' brukerservice løser stadig flere saker i 1. linje, og det medfører raskere problemløsning og bedre brukeropplevelse for departementene. Evalueringen av utvidet åpningstid og vaktordning for digitale tjenester viser at nedetiden for brukerne er betydelig redusert ved at hendelser oppdages og løses i den utvidede åpningstiden når det er relativt få aktive brukere. Innenfor renholdstjenesten er lønnskostnaden pr rengjort kvadratmeter redusert med 13 prosent fra 2015 til 2017 samtidig som renholdet i samtlige departementer ble godkjent i henhold

til *Norsk Standard* for måling av *renholdskvalitet* (NS INSTA 800). For øvrig gjør vi i kapittel 3.1.5.1 *Fellesføring for 2017*, rede for DSS' arbeid knyttet til iverksatte og pågående effektiviseringsiltak.

For øvrige nøkkeltall og utviklingstrekk innenfor DSS' virksomhetsområder, se kapitlene 2.4.1, 2.4.2 og 3.3.1.

3.3 En samlet vurdering av måloppnåelse i henhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet totalt

DSS har som formål å utvikle og levere administrative støttefunksjoner, brukerstyrte fellesløsninger samt ulike sikkerhetstjenester til departementsfellesskapet.

DSS har i 2017 levert fellestjenester innenfor alle tjenestemråder i overensstemmelse med kravene i tildelingsbrevet og med noen få unntak i tråd med tjenestebeskrivelsene.

En nærmere beskrivelse av måloppnåelsen innenfor de enkelte tjenestemrådene fremgår av kapitlene 3.1.1-3.1.4.

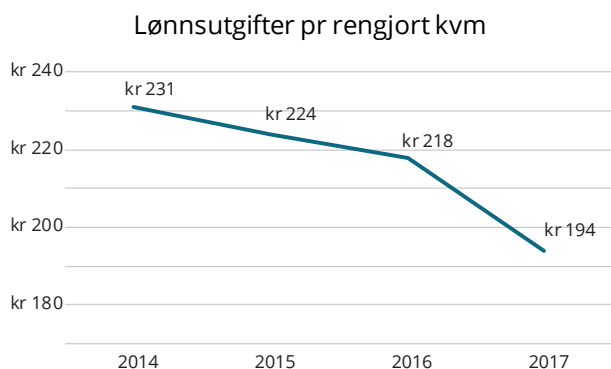
3.3.1 Noen nøkkeltall og sentrale utviklingstrekk innenfor DSS' virksomhetsområder

DSS arbeider med å bedre styringsgrunnlaget knyttet til tjenestene virksomheten leverer, slik at produksjons- og volumstatistikk i større grad kan suppleres og ses i sammenheng med nøkkeltall om kvalitet og måloppnåelse opp mot ressursbruk. DSS anser dette som en viktig komponent i videreutviklingen av tjenestene og i understøttelsen av effektiviseringsarbeidet.

Nedenfor omtales noen nøkkeltall og utviklingstrekk. Det vises dessuten til kapittel 3.1.1, styringsparameter 1.2, hvor DSS omtaler gjennomført benchmarking av IKT-tjenester og renholdstjenesten.

Renhold

Effektiviseringen av renholdstjenesten har fortsatt i 2017. Tabellen under viser utviklingen de tre siste årene knyttet til sentrale indikatorer innenfor renhold. Lønnskostnadene pr. rengjort kvadratmeter er redusert med 13,4 prosent fra 2015 til 2017.



Renhold	2017	2016	2015
Renholdsareal ²¹	171 708	177 554	179 093
Renholdsgrad ²²	43%	42%	43%
Lønnskostnader pr kvm ²³	kr 194	kr 218	kr 224
Endring i lønnskostnader pr kvm fra 2015	-13,4%		

²¹ Renholdsareal: Sum gulvareal innvendig, alle rom som skal rengjøres i bygget.

²² Renholdsgrad: Prosentandel av arealet som blir rengjort hver dag opp mot totalt renholdsareal.

²³ Lønnskostnader av totalt renholdsareal. Lønnskostnader er fremkommet ved Lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) for renholdstjenesten. Lønnskostnader er i 2017-kroner, dvs justert for årlig lønnsvekst i statlig sektor, jf statistikk fra Statistisk sentralbyrå.

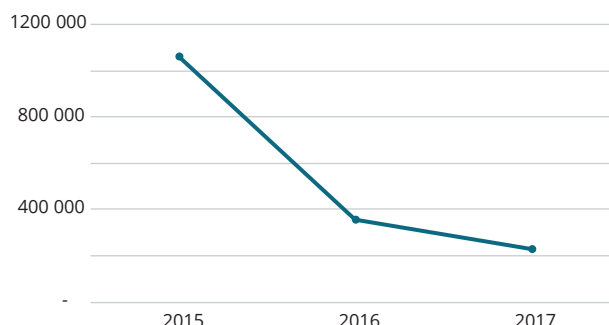
Tjenesten har tatt ut gevinster fra investeringer i ny renholdsteknologi, digitalisering og miljøvennlige løsninger. Samtidig viser benchmarkingsrapporten, se styringsparameter 1.2, at DSS scoret høyest på kvalitetsnivå og brukertilfredshet av samtlige sammenlignede virksomheter. Renholdet i samtlige departementer ble dessuten godkjent i henhold til NS-INSTA 800¹¹.

I 2017 gjennomførte DSS et pilotprosjekt i samarbeid med en av DSS' leverandører, hvor bruk av sensorteknologi ble prøvd ut på utvalgte møterom og sanitære rom. På nettbrett kan renholderne se hvilke toalett- og møterom som er mye besøkt samt hvor det begynner å gå tomt for papir og såpe. På denne måten kan unødig tidsbruk på fysisk sjekk av toalettrom unngås. Formålet med prosjektet var å finne ut om renhold etter behov gir økt kvalitet og effektivitet. Evaluering vil bli gjennomført i 2018.

Tre nye medarbeidere avla og bestod fagbrev for renhold i 2017 (andelen fagarbeidere utgjør nå 44 prosent). Fire medarbeidere ble sertifisert til nivå 4 i NS-INSTA 800.

Logistikk og post

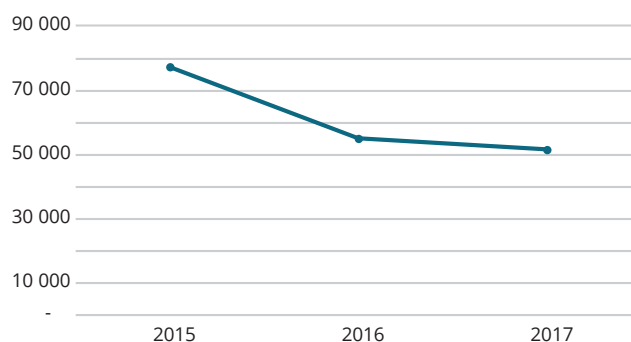
Antall publikasjoner på lager



Publikasjoner og lager	2017	2016	2015
Antall paller med trykksaker på lager	210	311	910
Antall publikasjoner på lager	228 000	356 000	1 060 000

DSS har i 2017 fortsatt samarbeidet med departementene om reduksjon av publikasjonslageret. Dette samarbeidet har medført at flere titler nå kun blir lagret digitalt og trykket opp etter behov hvis/når DSS mottar bestillinger på papirutgaven. Antall lagerførte publikasjoner i papir ble redusert med 66 prosent fra 2015 til 2016, og er ytterligere redusert med 36 prosent fra 2016 til 2017.

Utgående brevpost, antall sendinger



Post og varemottak	2017	2016	2015
Bud/kurer - antall sendinger	12 036	12 748	11 913
Utgående brevpost, antall sendinger	51 455	55 191	77 018
Registrerte varer ²⁴	30 532	29 787	29 428

²⁴ Lønnskostnader av totalt renholdsareal. Lønnskostnader er fremkommet ved Lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) for renholdstjenesten. Lønnskostnader er i 2017-kroner, dvs justert for årlig lønnsvekst i statlig sektor, jf statistikk fra Statistisk sentralbyrå. Antall kollen som kommer til departementsfelleskapet og som registreres i DSS' varelogistikksystem. Disse blir utlevert mot kvittering fra mottaker.

¹¹ Norsk standard for renholdskvalitet.

Anskaffelser

DSS leverer tjenester knyttet til fellesavtaler, rådgivning og bistand knyttet til anskaffelsesprosesser i departementsfellesskapet.

Anskaffelser - fellesavtaler	2017	2016	2015
Bistand anskaffelsesprosesser	184	130	104

Det nye anskaffelsesregelverket som trådte i kraft 01.01.2017, bidrar til en økning i DSS' bistand til departementene. Anskaffelsesforskriften stiller krav til at statlige oppdragsgivere må benytte verktøy for kontraktsgjennomføring. De færreste departementer har eget anskaffelsesmiljø som håndterer dette, og benytter DSS' anskaffelsesmiljø.

Regjeringen.no

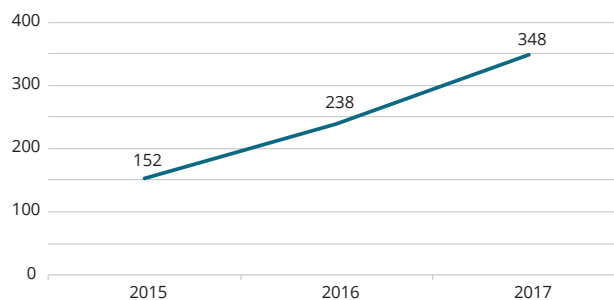
Regjeringen.no er den webbaserte informasjonstjenesten hvor informasjon og tjenester fra regjeringen, departementene og Statsministerens kontor formidles til publikum. DSS har ansvar for konseptuell og teknisk utvikling og drift.

Regjeringen.no	2017	2016	2015
Antall besøk (i 1000)	13 412	12 483	12 024
Antall sidevisninger (i 1000)	31 725	32 902	32 134

22. juli-senteret

Senteret ligger i Regjeringskvartalet. Det inneholder en utstilling som forteller historien om terrorangrepene 22. juli 2011, og er også et læringscenter med et egenutviklet undervisningsopplegg for skoleklasser fra 9. trinn på ungdomsskolen, til 3. trinn på videregående skole. Senteret ble etablert av Kommunal- og moderniseringsdepartementet og driftes av DSS. Senteret ble åpnet i 2015.

Antall skoleklasser m/undervisningsopplegg



22. juli-senteret	2017	2016	2015 ²⁵
Antall besøkende i senteret	32 776	36 546	52 718
Herunder antall skoleklasser m/undervisningsopplegg	348	238	152

²⁵ Angir antall besøkende i perioden fra 22. juli 2015 da senteret åpnet, og resten av året.



4 Styring og kontroll i DSS

4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold/endringer ved DSS' planlegging, gjennomføring og oppfølging

4.1.1 DSS' risikostyring

I henhold til DSS' styringssystem utføres årlige verdi- og risikovurderinger. Disse danner grunnlag for å iverksette risikoreducerende tiltak, og fungerer også som en del av underlaget for virksomhetens kontinuitets- og beredskapsplaner.

DSS bruker verdi- og risikovurderinger til å prioritere hvilke tiltak som skal gjennomføres.

4.1.2 Status internkontroll, herunder iverksatte tiltak

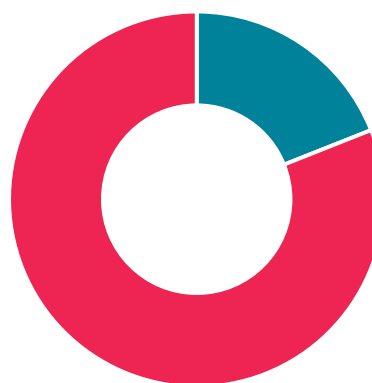
DSS formaliserte med virkning fra 2016 oppfølgingen av variable/tilfeldige inntekter ved etablering av *Rutine for oppfølging av inntekter*. Rutinen skal sikre at krav i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* om toveis kontrollspor etterleves, og at bokførte opplysninger er dokumentert slik at etterprøving og kontroll er mulig. Hensikten med rutinen er å ha et felles grunnlag for internkontroll og avstemming av inntekter i DSS. DSS utførte i 2017 kontroll som viser at rutine for oppfølging av inntekter etterleves.

4.1.3 Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten

Det overordnede målet for kompetanseutviklingen i DSS er at den enkelte medarbeider med tilhørende fagmiljø, skal ha nødvendig kompetanse ut fra dagens behov og fremtidens mål og oppgaver. Kompetansetiltakene er blant annet knyttet til fagområder som har blitt etterspurt i organisasjonen. Ordinære basiskurs gjennomføres jevnlig for å sikre bred faglig oppdatering, og disse er et viktig tilbud til nyansatte. Tiltakene har vært gjennomført i regi av egne krefter, offentlige samarbeidspartnere og eksterne leverandører, samt bruk av Difis e-læringskurs.

Pr. 31. desember 2017 var det 770 ansatte i DSS, hvorav 662 var fast ansatte. De øvrige 108 består av 1 åremålsansatt, 20 vikarer, 41 midlertidige og 46 ekstrahjelpere. Turnover for faste ansatte i 2017 har gått ned til 3,1 prosent sammenlignet med turnover på 6,2 prosent i 2016.

Nye faste ansatte i 2017



■ Fra privat/kommunal sektor ■ Fra annen statlig virksomhet

I 2017 kom 19 prosent av de nye faste ansatte fra annen statlig virksomhet, og 81 prosent kom fra privat/kommunal sektor. 20 prosent av de faste ansatte som sluttet i 2017, gikk til annen statlig virksomhet, 27 prosent gikk av med pensjon, og 53 prosent gikk til privat/kommunal sektor.

4.1.4 Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til virksomhetens systemer

Standardiserte digitale samarbeidsrom

Tjenesten *Standardiserte digitale samarbeidsrom* ble formelt lansert i begynnelsen av året. Flere rom og ny funksjonalitet er utviklet i løpet av 2017. Alle rommene er tilgjengelig for alle departementer, uavhengig av hvilken IKT-plattform de bruker. Samarbeidsrom for å støtte og forenkle utarbeidelsen av statsbudsjettet er under utvikling, to rom er lansert og ytterligere to rom vil bli lansert i 2018.

Anskaffelser

DSS har anskaffet digitale verktøy for gjennomføring av anskaffelser (KGV), avtaleforvaltning (KAV), og Direktoratet for økonomistyrings eHandelsløsning for innkjøp hvor DSS foreløpig har tatt i bruk den første fellesavtalen fra Statens innkjøpscenter - forbruksmateriellavtalen.

DSS byttet ut fakturasystemet Contempus Invoice med Basware for at dette skulle kommunisere med eHandelsløsningen

Se for øvrig kapittel 4.2.11.

Økonomistyring

DSS har formidlet til Direktoratet for økonomistyring at vi så snart som mulig ønsker å ta i bruk økonomistyringsløsningen *Økonomiinfo*. Løsningen er tett

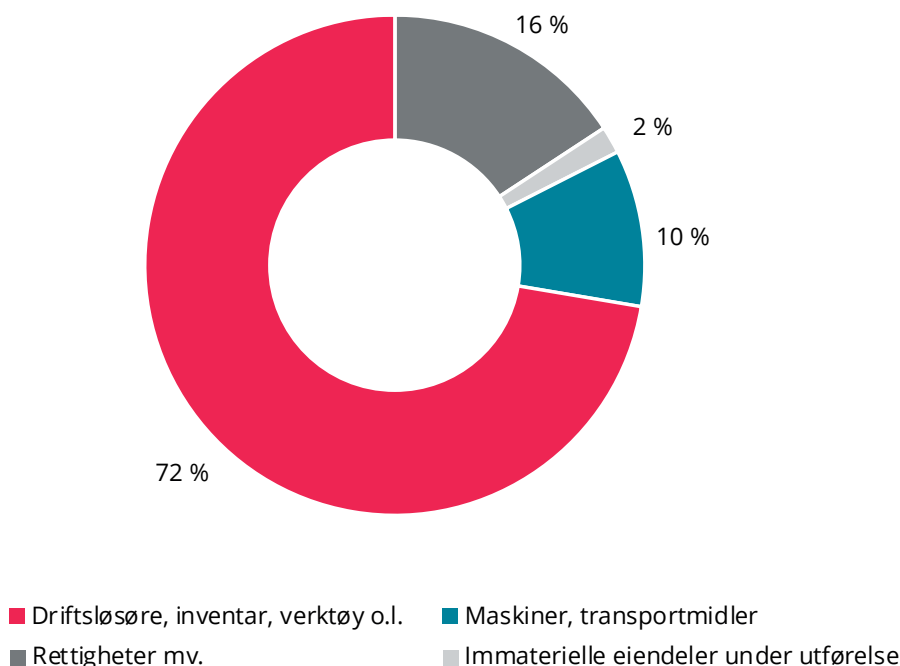
integret med regnskapssystemet og utnytter eksisterende informasjon og strukturer. I tillegg henter den måned- og årsverk fra direktoratets lønssystem. DSS vil få *Økonomiinfo* levert i 2018.

4.1.5 Forvaltningen av egne eiendeler (materielle verdier)

DSS balansefører varige driftsmidler og immaterielle eiendeler i henhold til statlig regnskapsstandard (SRS) 17. Egne rutiner for aktivering, avhending og utrangering av anlegg sikrer oversikt, oppfølging og ajourhold av anleggsregisteret.

Utover dette legger egne inventarregistre til rette for oversikt og oppfølging av IKT-utstyr og sentralutstyr som ikke skal balanseføres.

Balanseført verdi 31.12.2017



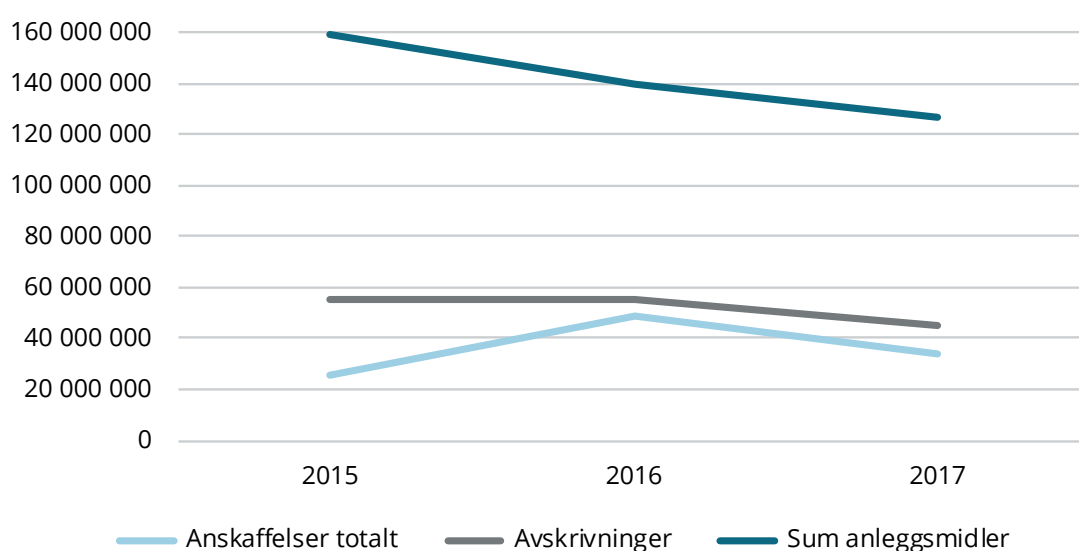
Anleggskategorien Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l. består i hovedsak av sentralutstyr som omfatter data-baseutstyr og servere, komponenter til sikringsanlegg, overvåkningskameraer, kortlesere, låsesylindere, data- og telekabling, nettverksutstyr og telefonsentral m.m.

Som det fremgår av grafen nedenfor har avskrivningene vært på et høyere nivå enn anskaffelsene alle de tre siste årene. Dette resulterer i at balanseført verdi på anleggsmidler i DSS går ned, illustrert i linjen Sum anleggsmidler.

Dette bekreftes i opprettholdelsesgraden, som sier noe om hvorvidt man «sliter på» eller «forny» sine eiendeler.

	2017	2016	2015
Opprettholdelsesgrad	77%	89%	46%

Anskaffelser og avskrivninger



4.2 Rapportering på vesentlige forhold knyttet til ulike aspekter ved DSS' virksomhet

4.2.1 Inkluderende arbeidsliv (IA)

DSS har utarbeidet IA-mål for perioden 2014-2018 samt en årlig handlingsplan for IA-arbeidet. Handlingsplanen for 2017 er evaluert, og ny plan for 2018 er etablert. Det er et godt samarbeid mellom DSS og IA-kontakten ved NAV Arbeidslivssenter Oslo, både i planarbeid, opplæringstiltak og enkeltstående IA-saker. DSS har kontinuerlig fokus på IA-delmålene og oppfølgingen av disse.

4.2.2 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)/ arbeidsmiljø

DSS arbeider strukturert med HMS-området og følger opp de lovpålagte kravene til HMS-arbeid i virksomheten. Det gjennomføres årlige vernerunder i hele virksomheten, og det utformes handlingsplaner som følges opp. Arbeidsmiljøutvalget har i 2017 hatt særlig fokus på å etablere et system for risikovurdering tilknyttet omstillingsprosesser for å forberede virksomheten på de endringer som kommer.

Sykefravær

Det totale sykefraværet i DSS var på 5,9 prosent i 2017 og representerer en fortsatt nedgang i forhold til 2016 hvor sykefraværet lå på 6,5 prosent. I DSS legges det vekt på tilrettelegging og oppfølging for å forebygge sykefravær.

Nærværprosjekt

I 2017 ble det påbegynt et nærværprosjekt i Resepsjonstjenesten hvor sykefraværet er høyt. Prosjektet har som mål å finne en mulig sammenheng mellom trivsel og fravær. Målet er å forsterke nærvær, arbeidsmiljø, engasjement og medarbeiderskap. Prosjektet pågår fortsatt. Foreløpig evaluering viser at Resepsjonstjenestens ansatte er positive til prosjektet og ser at det er nyttig. DSS vurderer det som viktig å videreføre arbeidet i 2018 for å jobbe med de prioriterte fokusområdene. I sykefraværarbeidet er Bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter Oslo viktige samarbeidspartnere.

4.2.3 Likestilling og mangfold

Se vedlegg om likestillingsredegjørelsen 2017 for DSS.

4.2.4 Kommunikasjon

Bruker- og kundekommunikasjon

Tjenesteportalen *Depweb* er DSS' primære kanal for informasjon om tjenester til kunder og brukere. På *Depweb* finner brukere og kunder informasjon om tjenester, de kan bestille tjenester, og det publiseres nyheter fra tjenestene. Oppdaterte tjenesteavtaler med tjenestebeskrivelser, kurs- og kursomtaler, og driftsstatus tilgjengeligjøres for kunder og brukere. *Depweb* inneholder i tillegg flere fellesdepartementale sider, blant annet med informasjon om nytt regjeringsskivartal og Kommunal- og moderniseringsdepartementets effektiviseringsprosjekt.

DSS lanserte *Nye Depweb* i mars 2017. Teknisk løsning, ny visuell utforming og nytt innhold var sentralt i utviklingsarbeidet. Tjenestedesign, brukeropplevelse og brukertilpasset informasjon har vært høyt prioritert i dette arbeidet. Informasjon fra *Depweb* publiseres automatisk til intranettene i departementene når det er hensiktsmessig.

DSS har i samarbeid med kommunikasjonsenheten i Kommunal- og moderniseringsdepartementet, videreutviklet kanaler for å formidle informasjon ved hendelser.

Internkommunikasjon

DSS formidler informasjon til egne ansatte via vårt intranett. Det arrangeres regelmessig allmøter i DSS, og disse filmes og publiseres på intranettet.

Eierinformasjon

DSS orienterer Kommunal- og moderniseringsdepartementet fortløpende ved hendelser eller situasjoner som er av interesse for departementet.

4.2.5 Klart språk

DSS benytter Klart språk aktivt i kommunikasjonsarbeidet. I tillegg til kurs og opplæringsaktiviteter benyttes intranettet som en kanal for å nå ut til ansatte med informasjon og tips om bruk av Klart språk, hvor vi også viser til Difis e-læringskurs.

4.2.6 Etske retningslinjer

DSS er omfattet av Etske retningslinjer for statstjenesten og har utarbeidet en rutine for varsling av kritikkverdige forhold. Rutinen er gjort kjent for de ansatte og er tilgjengelig på DSS' intranett. Det avholdes i tillegg årlig interne kurs for ledere, tillitsvalgte og verneombud i både i varslingsrutinen og i saksbehandlingsrutinen ved varsling.

4.2.7 Samfunnsikkerhet og beredskap

DSS reviderte sin overordnede beredskapsplan i 2017.

Det ble gjennomført flere varslings- og innkallingsøvelser for DSS' ledelse samt bruk av Sivilt beredskapssystem. Flere av DSS' avdelinger har gjennomført interne øvelser.

DSS har ved flere tilfeller støttet departementsfellesskapet med deres interne øvelser. Denne støtten har bestått av rådgivning fra spekteret av DSS' fagområder, samt operativ støtte fra vakt- og resepsjonsmannskaper.

Øvelse Resiliens ble gjennomført juni i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Krisestøtteenheten¹². Flere avdelinger i DSS deltok, og testet evnen til å benytte alternative kommunikasjonsløsninger, både ugraderte og graderte, ved bortfall av normale kommunikasjonsmetoder (eksempelvis e-post, mobiltelefoni). Etter anbefalinger i evalueringsrapporten fra øvelsen ble det gjennomført flere organisatoriske og tekniske tiltak. Se forøvrig gradert vedlegg.

I desember gjennomførte DSS en større øvelse (*Øvelse BRAVO*) der flere avdelinger satte krisestab, i tillegg til krisestab på nivå 1. Øvelsen involverte også operativt personell. Det ble simulert samband med kommunikasjonsenheten i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Øvelsen viste at utnyttelse av utstyr som ikke er i daglig bruk kan være en utfordring. DSS og KMD trenger mer øvelse i samvirke for ytterligere klargjøring av ansvarsforhold.

¹² Krisestøtteenheten (tidligere kalt Regjeringens krisestøtteenhet) er en enhet som skal bidra med støttefunksjoner til departementene og Regjeringens kriseråd i dere krisehåndtering



4.2.8 Objektsikring og sikkerhetstjenester

DSS har på vegne av Kommunal- og moderniseringsdepartementet ansvar for å utøve vakt hold og sikring av departementene samt regjeringens representasjonsanlegg. DSS' systemer for internkontroll skal blant annet sikre at kravene i sikkerhetsloven med forskrifter og annet relevant regelverk etterleves.

DSS bistår Kommunal- og moderniseringsdepartementet i arbeidet med evaluering og utvikling av gode sikkerhetsløsninger for departementene. DSS bidrar i flere ulike prosjekter og rådgivingsgrupper ledet av departementet, Statsbygg eller andre virksomheter for å utvikle eller revidere sikringsløsninger knyttet til departementenes lokaler og beliggenhet. DSS har også i 2017 avsatt betydelige ressurser til dette arbeidet, og DSS innehar således en viktig rolle i ivaretagelsen av den totale sikkerheten rundt departementsbyggene.

Det vises for øvrig til gradert vedlegg.

4.2.9 Informasjonssikkerhet

I januar 2017 fikk departementene overlevert en samlet rapport over DSS' verdi- og risikovurderinger som ble gjennomført i 2016. Tilbakemeldingene fra departementene ble brukt av DSS i verdi- og risikovurderingene i 2017.

Det er ikke foretatt endringer i styringssystem for informasjonssikkerhet i DSS. Ledelsen gikk gjennom systemet høsten 2017 som del av leders evaluering av sikkerhetstilstanden.

Sikkerhetsleder og informasjonssikkerhetsleder er faste kursholdere i temaet *Erfaringer med styringssystem for informasjonssikkerhet* hos Nasjonal sikkerhetsmyndighet.

IKT-sikkerhet er rapportert tertialvis til departementene.

4.2.10 Digitalisering og IKT

Regjeringsbeslutning

Det ble i juni 2017 fattet en regjeringsbeslutning om at Statsministerens kontor, departementene og DSS skal over på en felles IKT-løsning basert på Forsvarsdepartementets to-nivå-løsning. Endring i organisering og arbeidsprosesser vil påvirke det arbeidet i større grad enn de rent tekniske endringene. DSS har stilt seg til disposisjon for å bidra i prosjektet der prosjektstyret finner det hensiktsmessig. Det er foreløpig ikke besluttet når overgang til ny løsning skal skje. DSS fortsetter derfor på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, å vedlikeholde og utvikle dagens løsninger for å tilby sikre og funksjonelle systemer inntil alle departementer er over på ny felles plattform.

Fagmøter

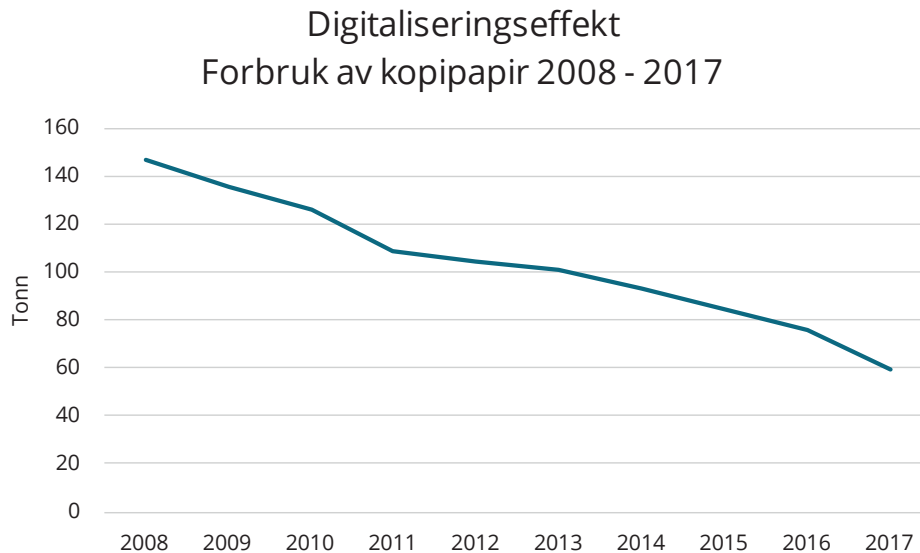
Det ble i 2017 etablert faste fagmøter om IKT mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og DSS. Møtene skal gi en tettere styring av tjenesteutviklingen i DSS, og være rådgivende for Strategisk forum, hvor større beslutninger rundt digitale tjenester treffes.

Samhandling og formidling

DSS har utarbeidet forslag til *Strategi for samhandling og formidling* og overlevert denne samt anbefalt veikart til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Digitaliseringsarbeidet

Digitaliseringsarbeidet har pågått i flere år. En god indikator på effekten av digitaliseringen er reduksjonen i forbruket av kopipapir. Fra 2016 til 2017 gikk forbruket av kopipapir ned med 15 tonn i departementsfellesskapet.



4.2.11 Etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser

DSS har vedtatt og implementert ny anskaffelsespolicy.

I 2017 har DSS arbeidet målrettet med å få bedre oversikt over og styring med egne anskaffelser. Gjennom deltagelse i Difis prosjekt «Effektivisering gjennom anskaffelser», har DSS i samarbeid med Difi utarbeidet innkjøpsanalyser som et ledd i å kartlegge områder som kan bety besparelser i tid og/eller penger, og vise innkjøpsmønster i egen organisasjon. DSS har også etablert styringsparameter for innkjøpsområdet, som over tid forventes å gi ytterligere kunnskap, kvalitetsutvikling og effektivisering.

DSS har anskaffet digitale verktøy for gjennomføring av anskaffelser (KGV), avtaleforvaltning (KAV), og Direktoratet for økonomistyrings eHandelsløsning for innkjøp. DSS har foreløpig tatt i bruk den første felle-savtalen fra Statens innkjøpscenter - forbruksmaterie-llavtalen.

Det er DSS' vurdering at gjennomførte og planlagte tiltak for bedre styring og digitalisering av anskaffelsesområdet, kan bidra til bedre etterlevelse av regelverket, mer effektiv bruk av ressurser og utvikling av egen virksomhet.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Effektivisering av administrative tjenester

Regjeringen fattet i juni 2017 viktige prinsippbeslutninger knyttet til administrative tjenester i departementsfellesskapet. Målet for effektiviseringsarbeidet er at de administrative kostnadene skal reduseres betydelig gjennom å ta i bruk flere fellestjenester som organiseres og leveres kostnadseffektivt, til rett tid og med riktig kvalitet. Viktige grep for å nå målet er å standardisere administrative tjenester og arbeidsprosesser, samt etablere og samle sterke fagmiljøer.

Én viktig beslutning er at DSS skal videreutvikles og styrkes som hovedleverandør av fellestjenester til departementene og Statsministerens kontor. Dette vil innebære både en målrettet omstilling i DSS og en tydeligere styring fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets side. Dagens finansieringsmodell for fellestjenester skal videreføres. Det innebærer bevilgningsfinansiering av obligatoriske tjenester som hovedprinsipp og brukerbetaling av tilleggstjenester.

I tillegg har regjeringen besluttet å sette i gang arbeid med standardisering og samling av fellestjenester på tre tjenesteområder:

IKT-området

Alle departementene, Statsministerens kontor og DSS skal samles på én felles IKT-løsning. Løsningen baserer seg på Forsvarsdepartementets to-nivå-løsning, med departementet som ansvarlig for teknisk utvikling og drift. Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal være ansvarlig for utvikling av innholdstjenester, med oppbygging av et nytt felles fagmiljø for tjenesteutvikling i DSS. Et grunnleggende premiss er at tjenestenivået i den nye løsningen skal være tilpasset moderne arbeidsformer. Det er foreløpig ikke besluttet når dette skal være klart.

HR og arkiv- og dokumentforvaltning

Det skal etableres HR og arkiv- og dokumentforvaltning som nye fellestjenester i DSS. Alle departementene og Statsministerens kontor skal benytte disse tjenestene. Før etableringen av fellestjenestene skal Kommunal- og moderniseringsdepartementet sette i gang et arbeid med å standardisere, digitalisere og automatisere de funksjonene som skal etableres som fellestjenester.

Anskaffelser

Anskaffelsesvirksomheten i departementsfellesskapet skal organiseres og drives slik at den sikrer effektiv

ressursbruk og sterke fagmiljøer. Felles og/eller sentrale rammeavtaler skal være obligatoriske.

Beslutningene følges opp i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet og det vil foreligge en anbefalt innstilling i 2018. Iverksettelse antas gjennomført fra 2019.

Regjeringens beslutninger innebærer at vi står overfor en betydelig omstillingsprosess for de administrative tjenestene i departementsfellesskapet og i DSS. DSS er enig i at standardisering og samling av fagmiljøer er viktig for ytterligere effektivisering av de administrative tjenestene i departementsfellesskapet. Som leverandør av fellestjenester for departementsfellesskapet er det også naturlig at nye tjenester samles i DSS. Omstilling medfører imidlertid usikkerhet både i departementsfellesskapet og i DSS. DSS ser det derfor som særlig utfordrende at verken innhold i hva som skal ivaretas av Forsvarsdepartementet eller tidspunkt for iverksettelse er avklart. Usikkerheten innebærer en operasjonell risiko for DSS at medarbeidere kan slutte på grunn av usikkerhet, og at DSS i en periode må benytte innleie i et større omfang. Dette utgjør også en risiko for at DSS ikke vil kunne levere en driftssikker og funksjonell IKT-plattform frem til samtlige departementer er over på ny plattform.

Nytt regjeringskvartal

Etter terrorangrepet mot regjeringskvartalet i 2011, ble departementene lokalisert flere steder i Oslo. Flere bygg og økte avstander medførte høyere kostnader på fellestjenestene. Antall årsverk økte betydelig særlig innenfor vakt- og sikringstjenestene.

Etablering av nytt regjeringskvartal og samlokalisering av departementene vil medføre en større reduksjon i bemanningen i DSS innenfor disse tjenestene.

Omstilling

For at DSS fortsatt skal være en attraktiv leverandør av fellestjenester til departementene, vil kompetanse og forståelse for departementenes behov, samt evne til omstilling for å kunne ta i bruk de muligheter som digitaliseringen gir, være helt avgjørende i årene som kommer. Manglende forståelse for utviklingstrekk og risikoer innenfor de enkelte tjenesteområdene, sammenhengen mellom tjenestene eller manglende vilje til ytterligere sentralisering og standardisering, vil redusere potensialet for effektivisering innenfor fellesadministrative funksjoner.

Øvrige endringsprosesser fremover

Som grunnlag for utviklingen av virksomheten gjennomførte DSS en kundeundersøkelse blant departementenes administrative ledelse våren 2017. Undersøkelsen viser at departementsfellesskapet er samstemte på at de ønsker en felles tjenesteleverandør. Det mange av departementene omtaler som "basistjenester" får generelt gode tilbakemeldinger, spesielt renhold, anskaffelser, vakt og sikring samt lyd/bilde/grafiske tjenester, men flere er kritiske til blant annet utviklingen av tjenestetilbudet innenfor IKT og hvordan DSS har håndtert dette.

Resultatet fra kundeundersøkelsen kan oppsummeres med fem hovedutfordringer:

1. Rolleforholdet mellom DSS, departementene og etatsstyrer Kommunal- og moderniseringsdepartementet er uavklart, og kundene opplever at DSS har tatt en for premissgivende rolle i dette vakumet.

Rollen svarer ikke til departementenes ønske eller behov.

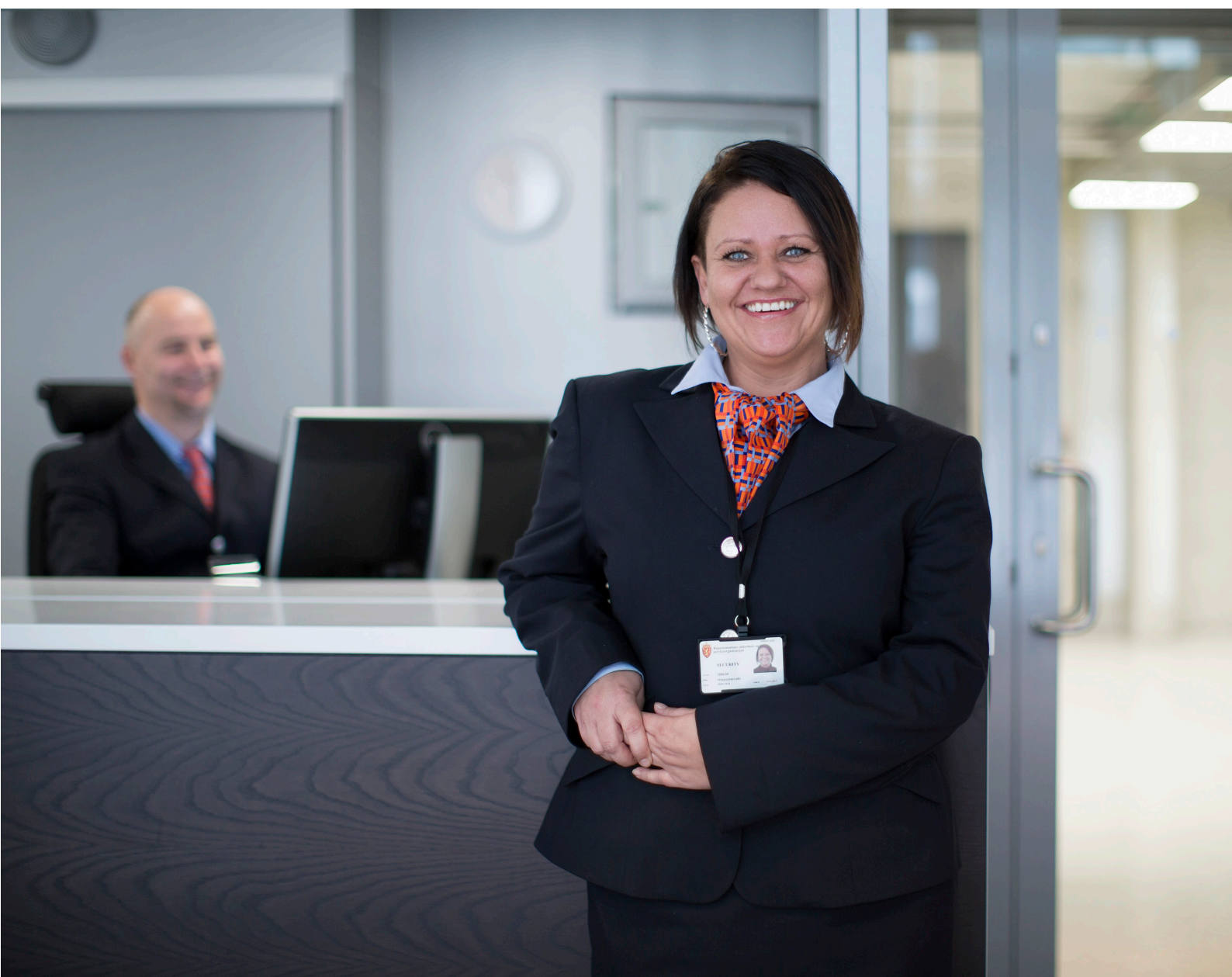
2. Etatsstyring og internstyring må forbedres.

3. DSS oppleves som tungrodd, og i for stor grad prosessfokusert.

4. Manglende åpenhet og benchmarking hindrer tillit til tjenestekvaliteten.

5. DSS oppleves av kundene å ha for lav kunnskap om deres reelle behov og kundehverdag.

Kundeundersøkelsen er et viktig supplement til brukerundersøkelsen fra 2016 som viste gjennomgående høy brukertilfredshet og at brukerne har svært høy tillit til DSS. Dette er en viktig tilbakemelding fra våre kunder, og DSS vil følge opp med prioriterte tiltak i 2018. Videre er vi tilfreds med at flere av utfordringsområdene allerede er adressert av KMD i oppfølgingen av strategien for administrativ effektivisering.



6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentarer - regnskapsrapportering pr 31.12.2017

Formål

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet

DSS leverer fellestjenester til departementene og Statsministerens kontor innenfor områdene *vakt- og sikringstjenester, digitale tjenester, fellesadministrative tjenester og formidlings- og kommunikasjonstjenester.*

Bekreftelse

DSS fører og rapporterer sitt virksomhetsregnskap i henhold til de anbefalte Statlige regnskapsstandardene (SRS). Ved rapportering har DSS tatt utgangspunkt i mal for årsregnskap utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring. Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten. Regnskapet ved utgangen av 2017 er satt opp i samsvar med SRS, og iht Rundskriv R-114 av 10.09.2015.

Det bekreftes at DSS' årsregnskap for 2017 gir et dekkende bilde av virksomhetens ressursbruk, disponible bevilgninger og regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Tildeling

DSS' samlede tildeling fra *Saldert budsjett 2017* og overført bevilgning fra 2016, er på 861,5 millioner kroner på utgiftssiden og 143,9 millioner kroner på inntektssiden. DSS har ikke mottatt belastningsfullmakter i 2017.

Driftsinntekter

Samlede inntekter ved utgangen av 2017 utgjør 877,1 millioner kroner. Av dette utgjør *Inntekt fra bevilgninger* 710,5 millioner kroner og *Salgs- og leieinntekter* 165,9 millioner kroner. *Inntekt fra tilskudd og overføringer* og *andre driftsinntekter* utgjør 0,73 millioner kroner.

Inntekt fra bevilgning

Finansieringen av DSS består av bevilgning og inntekt fra brukerbetalte tjenester. Sum inntekt fra bevilgning har hatt en reduksjon på 3,4 % i forhold til 2016.

Salgs- og leieinntekter

Det er en prosentvis reduksjon fra 2016 på 5,7 %. Etterspørselen etter DSS' tjenester varierer fra år til år og gjennom året. Hovedårsaken til reduksjonen i salgsinntekter sammenlignet med fjoråret er at DSS i 2016 hadde inntekter i forbindelse med ett-årig spleiselag på IKT-området, og inntekter på lønn og regnskap. Begge inntektskildene er falt bort i 2017.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader utgjør 877,0 millioner kroner. *Lønnskostnader* utgjør 483,0 millioner kroner (inkludert pensjonspremie og andre ytelser, som til sammen utgjør 48,0 millioner kroner). *Avskrivninger* av anleggsmidler utgjør 44,6 millioner kroner, og *Andre driftskostnader* og *varekostnader* utgjør 349,4 millioner kroner.

Lønnskostnader

Lønnskostnader utgjør 483,0 millioner kroner i 2017, noe som er en reduksjon på 29,8 millioner kroner i forhold til 2016. Det er en nedgang som følge av overføringen av lønns- og regnskapstjenestene til Direktoratet for økonomistyring fra 1. juli 2016, men det er også en reduksjon i lønn på fellestjenesteområdet som følge av effektivisering. Premiesatsen for beregning av pensjonskostnader er endret fra 15,1 prosent i 2016 til 12 prosent i 2017. Det utgjør en nedgang på 12,4 millioner kroner.

Avskrivninger

Avskrivninger utgjør i 2017 44,6 millioner kroner, noe som er en reduksjon på 10,4 millioner kroner i forhold til 2016. At avskrivningene er redusert må sees i sammenheng med en større utrangering av varige driftsmidler i slutten av 2016. Av 44,6 millioner kroner utgjør avskrivning av sentralutstyr 29,0 millioner kroner (ca 65 prosent), og avskrivning av immaterielle eiendeler 4,9 millioner kroner (ca 11 prosent).

Andre driftskostnader

Sum andre driftskostnader i 2017 utgjør 349,2 millioner kroner i forhold til 344,1 millioner kroner i 2016. Samlet sett ligger driftskostnadene på samme nivå for disse to årene. I 2017 har DSS hatt en betydelig økning i husleiekostnader i forbindelse med nye husleieavtaler med Statsbygg, samtidig som vi har hatt en halvering av kostnader til datamaskiner og tilhørende utstyr, som tap ved utrangering av IKT-utstyr.

Balansen

Balansen pr. 31.12.2017 er på 194,0 millioner kroner og er redusert med 15,0 millioner kroner sammenlignet med 2016. Dette ses i sammenheng med en større utrangering av varige driftsmidler på slutten av 2016 og en reduksjon i utestående fordringer og annen kortsiktig gjeld fra 2016 til 2017.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

DSS har hatt en tilgang på 34,2 millioner kroner i 2017. Det gjelder i hovedsak anskaffelse av sentralutstyr knyttet til fysiske sikringstiltak, renholdsmaskiner samt oppgraderinger av intranettene, regjeringen.no, Budmod og opprettelse av ny database for kollegiale organer.

I 2016 hadde vi en tilgang på 48,9 millioner kroner.

Mellomværende

Bevilgningsregnskapet viser mellomværende med statskassen på kr 15 323 057.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for DSS. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen.

Andre forhold

DSS har i 2017 levert kontantregnskapet til statsregnskapet i henhold til gjeldende frister.

15.03.2018



Erik Hope

direktør

A close-up photograph of a yellow pencil with a sharpened lead tip pointing towards a blue line graph on a grid. The graph shows a line that trends upwards with some fluctuations. The background is a soft-focus grid. A teal-colored horizontal bar is overlaid on the right side of the image, containing the title text.

Vedlegg 1: DSS' årsregnskap 2017

PRINSIPPNOTE TIL ÅRSREGNSKAPET - for oppstilling av bevilgningsrapportering, resultatregnskap og balanse med tilhørende noter

Årsregnskap for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* ("bestemmelsene"). Regnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets *Rundskriv R-115* og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement. Nedenfor vises anvendte regnskapsprinsipper til virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de anbefalte *statlige regnskapsstandardene (SRS)*.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporten har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsperioden
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med bruttobeløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen *Netto rapportert til bevilgningsregnskapet* er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som DSS har rapportert til statsregnskapet. Det er stilt opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som DSS har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser DSS står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen *Samlet tildeling* viser hva DSS har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev ved utgangen av rapporteringsperioden for hver kombinasjon av kapittel/post.

Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen *Regnskap*. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen ved årsrapportering.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall DSS har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. DSS har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelte midler på utgiftssiden vises ikke som inntekt i oppstillingen.

DSS utarbeider ikke noter til oppstillingen av artskontorrapporteringen fordi DSS har et virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS) med tilhørende noter.

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inntekter

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekter som forutsetter en motytelse, er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Ved avgang av anleggsmidler resultatføres beregnet gevinst eller tap. Gevinst/tap er forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Ved gevinst fremkommer denne på regnskapslinjen *Andre driftsinntekter*. Resterende bokført verdi av *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler* på realisasjonstidspunktet inntektsføres.

Inntekter fra bevilgningsfinansierte aktiviteter

Bevilgninger inntektsføres etter et motsatt sammenstillingsprinsipp, det vil si i takt med at aktivitetene som finansieres av bevilgningen utføres, dvs. i samme periode som kostnadene påløper. Investeringsbevilgninger føres på regnskapslinjen *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler* i balansen med det beløpet som faktisk er investert i regnskapsperioden. Inntektsføring av investeringsbevilgning skjer samtidig med avskrivningene av anleggsmidlene.

Kostnader

Kostnader resultatføres i den perioden de er pådratt. Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, regnskapsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kostnader som finansieres ved bevilgning, regnskapsføres i den perioden aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere, er utført.

Pensjoner

Fra og med 1. januar 2017 betaler DSS pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), jf. rundskriv R-118. Se også note 2.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, og poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som *Anleggsmidler*, *Statens kapital* og *Langsiktig gjeld*.

Fordringer er klassifisert som *Omløpsmidler* hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. *Omløpsmidler* vurderes til virkelig verdi. *Kortsiktig gjeld* balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. *Anleggsmidler* vurderes til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger og nedskrives til virkelig verdi ved en eventuell bruksendring.

Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Eksternt innkjøpte *Immaterielle eiendeler* og eksternt bistand i utvikling og implementering av disse, er balanseført, og avskrives over forventet utnyttbar levetid. Avskrivningene er oppført i balansen og i tilhørende noter, og er en del av akkumulerte avskrivninger.

Ved tilgang av *Immaterielle eiendeler* og *Varige driftsmidler* balanseføres anskaffelseskostnaden. Anskaffelseskostnaden går til reduksjon av resultatposten *Inntekt fra bevilgninger* og til økning av balanseposten *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*. Avskrivning av *Anleggsmidler* kostnadsføres. Samtidig med gjennomført avskrivning inntektsføres et tilsvarende beløp under *Inntekt fra bevilgning*. Dette gjennomføres ved at finansieringsposten *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler* inntektsføres samtidig med at anleggsmidlet forbrukes i virksomheten.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Inngående balanse av beholdninger av varer og driftsmateriell er i 2017 ført ut av balansen. Dette begrunnes med at beholdningene ikke er av vesentlig verdi og at balanseføring ikke er avgjørende for korrekt periodisering av DSS' regnskap.

Det er de siste årene gjennomført årlige varetellinger på aktuelle beholdninger av varer og driftsmateriell, både de beholdninger som var inkludert i åpningsbalansen, og også de beholdninger som den gang ikke ble vurdert til å tilfredsstille krav til balanseføring. Det er foretatt en vurdering av både verdi og beholdningsendringer gjennom året ut ifra innkjøpsfrekvens, samt at uttak og innkjøp anses som stabile over tid. Dette innebærer at det er lav risiko for at periodiseringen av kostnaden blir feil gjennom året, eller mellom årene ved direkte kostnadsføring.

DSS har ikke egentilvirkede varebeholdninger.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende, justert for den usikkerhet som anses for om fordringen vil bli betalt. Usikkerheten blir behandlet som en avsetning til tap på krav.

Valuta

Utenlandsk valuta vurderes til bankens kurs på betalingsdagen.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av *statens konsernkontoordning*. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. DSS tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomheten har en trekkrettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Forskjellen mellom inntektsført bevilgning og netto trekk på konsernkontoen inngår i avregning med statskassen. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføring av mellomværende. Saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår.

Kontoplan

DSS benytter *Standard kontoplan for statlige virksomheter*.

Andre forhold

DSS er ikke registrert i Merverdiavgiftsregisteret.

DSS omfattes av *Nettoføringsordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift* i staten.

DSS blir revidert av Riksrevisjonen.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2017

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merutgift (-) og mindretgift
0510	Driftsutgifter	01	670 903 000	691 186 111	-20 283 111
0510	Felles utgifter for R-kvartalet	22	130 545 000	130 180 677	364 323
0510	22. juli senteret	23	8 403 000	6 950 437	1 452 563
0510	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	45	31 218 000	22 681 053	8 536 947
0510	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjering	46	20 459 000	14 757 344	5 701 656
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	0	47 746 195	
<i>Sum utgiftsført</i>			861 528 000	913 501 817	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3510	Ymse inntekter	02	21 228 000	39 374 005	18 146 005
3510	Brukerfinanserte tjenester	03	122 649 000	129 126 094	6 477 094
5309	Tilfeldig inntekter, ymse	29	0	937 941	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	0	59 200 225	
<i>Sum inntektsført</i>			143 877 000	228 638 265	

<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>				684 863 552	
Kapitalkontoer					
60045401	Norges Bank KK /innbetalinger			187 224 162	
60045402	Norges Bank KK/utbetalinger			-873 858 804	
715002	Endring i mellomværende med statskassen			1 771 090	
<i>Sum rapportert</i>				0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)			31.12.2017	31.12.2016	Endring
715002	Mellomværende med statskassen		-15 323 057	-17 094 147	1 771 090

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
051001	3 230 000	667 673 000	670 903 000
051022	4 100 000	126 445 000	130 545 000
051023	0	8 403 000	8 403 000
051045	6 427 000	24 791 000	31 218 000
051046	12 259 000	8 200 000	20 459 000
351002	0	21 228 000	21 228 000
351003	0	122 649 000	122 649 000

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-) **	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter iht. merinntektsfullmakt	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
051001	<i>Romertallsvedtak, fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekte</i>	-20 283 111		-20 283 111	24 623 098	4 339 987	33 383 650	4 339 987
051022		364 323		364 323		364 323	6 322 250	364 323
051023		1 452 563	-987 301	465 262		465 262	420 150	420 150
051045	<i>"kan overføres"</i>	8 536 947		8 536 947		8 536 947	44 099 000	8 536 947
051046	<i>"kan overføres"</i>	5 701 656		5 701 656		5 701 656	26 200 000	5 701 656
*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.								

**Avgitt belastningsfullmakt gjelder husleie og NTNU-avtalen for drift av 22. juli-senteret belastet av KMD.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2017

	2017	2016
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	500 000	870 845
Salgs- og leieinntekter	167 843 098	177 426 369
Andre inntekter	157 000	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>	168 500 098	178 297 214
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	486 699 701	444 500 175
Andre utbetalinger til drift	344 338 711	349 632 276
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	831 038 412	794 132 451
Netto rapporterte driftsutgifter	662 538 314	615 835 236
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	34 650 967	48 934 549
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	66 243	49 803
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	34 717 210	48 984 352
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	34 717 210	48 984 352
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	937 941	998 295
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	59 200 225	53 300 640
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	47 746 195	60 678 299
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-12 391 972	6 379 364
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	684 863 552	671 198 952
Oversikt over mellomværende med statskassen		
Eiendeler og gjeld	2017	2016
Fordringer	89 644	181 278
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-15 489 238	-17 095 165
Skyldige offentlige avgifter	-39 725	-194 777
Annen gjeld	116 262	14 517
Sum mellomværende med statskassen	-15 323 057	-17 094 147

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Resultatregnskap

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	710 499 072	735 492 424
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	500 000	1 408 454
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	165 864 532	175 920 920
Andre driftsinntekter	1	225 000	0
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>877 088 604</i>	<i>912 821 798</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		163 860	801 718
Lønnskostnader	2	482 965 673	512 797 651
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	44 644 432	55 033 526
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	349 248 214	344 139 100
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>877 022 179</i>	<i>912 771 995</i>
Driftsresultat		66 425	49 803
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	0
Finanskostnader	6	66 425	49 803
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>-66 425</i>	<i>-49 803</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Resultatregnskap

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	710 499 072	735 492 424
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	500 000	1 408 454
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	165 864 532	175 920 920
Andre driftsinntekter	1	225 000	0
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>877 088 604</i>	<i>912 821 798</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		163 860	801 718
Lønnskostnader	2	482 965 673	512 797 651
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	44 644 432	55 033 526
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	349 248 214	344 139 100
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>877 022 179</i>	<i>912 771 995</i>
Driftsresultat		66 425	49 803
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	0
Finanskostnader	6	66 425	49 803
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>-66 425</i>	<i>-49 803</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Balanse

	Note	31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	3	0	0
Programvare og lignende rettigheter	3	19 975 238	12 489 900
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	2 224 445	3 629 464
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>22 199 683</i>	<i>16 119 364</i>
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	0	0
Maskiner og transportmidler	4	12 840 245	16 848 509
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	91 661 462	106 635 724
Anlegg under utførelse	4	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>104 501 707</i>	<i>123 484 233</i>
III Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum anleggsmidler		126 701 390	139 603 597
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	8	0	163 860
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>0</i>	<i>163 860</i>
II Fordringer			
Kundefordringer	9	3 401 368	6 415 917
Opptjente, ikke fakurerte inntekter	10	3 076 389	2 222 603
Andre fordringer	11	60 817 930	60 556 380
<i>Sum fordringer</i>		<i>67 295 687</i>	<i>69 194 900</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum omløpsmidler		67 295 687	69 358 760
Sum eiendeler		193 997 077	208 962 357

Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2017	31.12.2016
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-50 839 187	-52 171 270
<i>Sum avregninger</i>		-50 839 187	-52 171 270
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3,4	126 701 390	139 603 597
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		126 701 390	139 603 597
Sum statens kapital		75 862 204	87 432 326
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
<i>Sum avsetninger for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		42 949 501	39 204 412
Skyldig skattetrekk		15 489 238	17 095 165
Skyldige offentlige avgifter	13	6 929 820	7 531 064
Avsatte feriepenger		40 659 184	41 618 414
Mottatt forskuddsbetaling	10	0	0
Annen kortsiktig gjeld	12	12 107 130	16 080 975
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		118 134 873	121 530 030
Sum gjeld		118 134 873	121 530 030
Sum statens kapital og gjeld		193 997 077	208 962 357

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2017	31.12.2016
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgninger	697 596 866	646 959 522
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-34 320 026	-48 873 028
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	44 644 432	55 033 526
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (bokført verdi avhendede an)	2 577 800	13 780 528
+ inntekt til dekning av pensjonskostnader*	0	68 594 877
- utbetaling av tilskudd til andre		
Andre poster som vedrører bevilgninger (spesifiseres)		
Sum inntekt fra bevilgninger	710 499 072	735 495 424
<i>*Virksomheten betaler pensjonspremie fra 1. januar 2017. Se omtale note 2.</i>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd/overføring fra DIFI	500 000	1 401 109
Tilskudd/overføring fra NAV	0	7 345
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	500 000	1 408 454
Inntekt fra gebyrer		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri	165 864 492	175 920 920
Diverse tilfeldige inntekter	40	0
Sum salgs- og leieinntekter	165 864 532	175 920 920
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	0
Andre inntekter	225 000	0
Sum andre driftsinntekter	225 000	0
Sum driftsinntekter	877 088 604	912 824 799

Grunnlag for inntektsføring av utgiftsbevilgning

Kapittel og post	Kontantprinsippet				Periodiserings - prinsippet
	Utgiftsbevilgning (samlet tildeling)	Inntektsbevilgning	Rapportert inntekt	Maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring	Inntektsført bevilgning
051001	670 903 000	143 877 000	168 500 098	527 026 000	
051022	130 545 000			130 545 000	
051023	8 403 000			8 403 000	
050021	31 218 000			31 218 000	
051045	20 459 000			20 459 000	
051046	21 228 000			21 228 000	
Sum				738 879 000	697 596 866

Denne tabellen viser mottatte bevilgninger etter kontantprinsippet sammenholdt med inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet.

Kolonnen for utgiftsbevilgning består av bevilgninger overført fra foregående budsjetår og årets bevilgninger, redusert for avgitte belastningsfullmakter. Kolonnen for inntektsbevilgning viser eventuelle inntektskrav, og beløpet reduserer grunnlaget for inntektsføring. Kolonnen for rapportert inntekt viser inntekter rapportert til statsregnskapet ved årsslutt. Ved beregning av maksimalt grunnlag for inntektsføring er utgiftsbevilgningen redusert med det laveste av beløpene i kolonnen for henholdsvis inntektsbevilgning eller rapportert inntekt.

Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet kan normalt ikke overskride beløpet som fremgår i kolonnen maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring. Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet følger prinsippet om motsatt sammenstilling. Det vil si at inntekt fra bevilgning skal sammenstilles med påløpte kostnader i perioden. Mottatte belastningsfullmakter er inntektsført med trukket beløp.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 2 Lønnskostnader

	31.12.2017	31.12.2016
Lønn	349 021 851	358 250 596
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)*	0	0
Feriepenger	42 941 861	44 229 323
Arbeidsgiveravgift	58 726 641	59 996 108
Pensjonskostnader**	42 293 550	54 709 045
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-15 755 915	-17 454 651
Andre ytelser	5 737 685	13 067 230
Sum lønnskostnader	482 965 673	512 797 651

Antall årsverk **615** **641**

* Utgifter vedrørende bruk av egne ansatte til utvikling av anleggsmidler balanseføres ikke.

**** Nærmere om pensjonskostnader**

For virksomheter som er omfattet av rundskriv R-118:

Fra og med 1. januar 2017 betaler virksomheten pensjonspremie til SPK. For 2017 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent. Premiesatsen for 2016 var av SPK estimert til 15,1 prosent.

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	31 016 380	3 629 464	34 645 844
Tilgang i året	772 118	10 202 086	10 974 204
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-6 470 390	0	-6 470 390
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	11 607 105	-11 607 105	0
<i>Anskaffelseskost</i>	36 925 213	2 224 445	39 149 658
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	3 812	0	3 812
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	18 522 667	0	18 522 667
Ordinære avskrivninger i året	4 857 368	0	4 857 368
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-6 433 872	0	-6 433 872
Balanseført verdi 31.12.2017	19 975 238	2 224 445	22 199 683

Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
<u>Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2017:</u>			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	-36 518	0	-36 518
= Regnskapsmessig gevinst/tap	-36 518	0	-36 518

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 4 Varige driftsmidler

	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	33 780 784	225 723 398	0	259 504 182
Tilgang i året	0	23 345 822	0	23 345 822
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-482 171	-9 171 183	0	-9 653 354
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0	0
<i>Anskaffelseskost</i>	33 298 613	239 898 037	0	273 196 650
Akkumulerte nedskrivninger 01.01	0	3 422	0	3 422
Nedskrivninger i året	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	16 932 275	119 084 253	0	136 016 528
Ordinære avskrivninger i året	3 751 106	36 035 958	0	39 787 064
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-225 013	-6 887 058	0	-7 112 071
Balansført verdi 31.12.2017	12 840 245	91 661 462	0	104 501 707

Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	
<u>Avhendelse av varige driftsmidler i 2017:</u>				
Salgssum ved avgang anleggsmidler	157 000	0	0	157 000
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	-257 158	-2 284 125	0	-2 541 283
= Regnskapsmessig gevinst/tap	-100 158	-2 284 125	0	-2 384 283

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2017	31.12.2016
Husleie fellesarealer i Regjeringskvartalet	85 614 136	87 744 360
Husleie DSS' arealer	35 207 838	17 188 865
Vedlikehold egne bygg og anlegg	704 700	1 084 567
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler (fellesareal)	3 058 329	2 620 965
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	20 014 403	10 596 602
Vakthold lokaler	27 028 450	22 908 775
Leie maskiner, inventar og lignende	31 437 618	34 209 361
Mindre utstyrsanskaffelser	10 224 172	20 989 724
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	20 956 042	19 546 639
Kjøp av fremmede tjenester*	74 523 153	71 569 217
Reiser og diett	2 558 440	2 666 704
Kompetanseheving, kurs og konferansedeltakelse m.m.	8 835 888	11 112 621
Kopieringskostnader - Kopinor	9 002 632	8 676 295
Kommunikasjonskostnader**	7 180 881	8 700 164
Tap ved avgang av anleggsmidler	2 420 800	13 630 528
Øvrige driftskostnader***	10 480 732	10 893 713
Sum andre driftskostnader	349 248 214	344 139 100

*Består av kjøp av tjenester til utvikling av IKT-løsninger, tjenester til driftsoppgaver, drifts- og serviceavtaler, innleie personell fra vikarbyrå og lignende, kjøp av fremmede tjenester (eks. departementenes andel av kantinedriften, tilgang til nyhetsinhetsinformasjon (NTB), kjøp av renovasjonsavtale, logistikk- og distribusjonsavtaler, applikasjonsdrift og forvaltning m.m.), annen bistand (eks. applikasjonsdrift og forvaltning, IT-styring, plattform administrasjon, IKT nettverk, infrastruktur m.m.)

**Består av linjeleie nødnett, nettverks- og sikkerhetssystemer, bredbånd og tjenestetelefoner.

Kostnadene gjelder både DSS og departementene, hvorav departementenes andel faktureres dem.

***Består i hovedsak av driftsrekvisita, elektronisk databasesøk, info.henting, møtekostnader, porto og medlemskontingenter.

Oversikt over årlige leiebeløp i henhold til leieavtaler*

	Varighet mellom ett og fem år	Varighet over fem år	Sum
Husleieavtaler**		121 223 893	121 223 893
Leieavtaler knyttet til immaterielle eiendeler***	26 415 734		26 415 734
Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler****	540 000		540 000
Øvrige leieavtaler			0
Sum leieavtaler			148 179 627

* Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

** Husleie Engerdal, DSS' og fellesarealer i regjeringskvartalet fra Statsbygg

*** Fagapplikasjoner IKT-systemer, applikasjoner knyttet til teknisk sikring, regjeringen.no

**** Fargeprinter Hurtigtrykk

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2017	31.12.2016
Finansinntekter		
Sum finansinntekter	0	0
Finanskostnader		
Rentekostnad	66 425	49 803
Sum finanskostnader	66 425	49 803

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Avregnet med statskassen

	31.12.2017	31.12.2016	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	22 199 683	16 119 364	6 080 319
Varige driftsmidler	104 501 707	123 484 233	-18 982 526
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-126 701 390	-139 603 597	12 902 207
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	163 860	-163 860
Kundefordringer	3 401 368	6 415 917	-3 014 549
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 076 389	2 222 603	853 786
Andre fordringer	60 817 929	60 556 380	261 549
<i>Sum</i>	67 295 686	69 358 760	-2 063 074
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-42 949 501	-39 204 412	-3 745 089
Skyldig skattetrekk	-15 489 238	-17 095 165	1 605 927
Skyldige offentlige avgifter	-6 929 820	-7 531 064	601 244
Avsatte feriepenger	-40 659 184	-41 618 414	959 230
Mottatt forskuddsbetaling	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-12 107 130	-16 080 975	3 973 845
<i>Sum</i>	-118 134 873	-121 530 030	3 395 157
Avregnet med statskassen*	-50 839 187	-52 171 271	1 332 084

Finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler fremgår som hovedregel av regnskapslinjen *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*. Finansieringen av nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld fremgår som hovedregel av regnskapslinjen *Avregnet med statskassen*.

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-873 858 804
Konsernkonto innbetaling	187 224 162
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	-686 634 642
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	0
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)	697 596 866
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-60 138 167
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	48 294 132
- Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der avsetningen ikke er resultatført (underkonto 1996)	0
Korrigerende avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)	-450 273
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	0
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	-1 332 084
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	0
Sum endring i avregnet med statskassen *	-1 332 084

*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

Note 7B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2017	31.12.2017	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	22 199 683	0	22 199 683
Varige driftsmidler	104 501 707	0	104 501 707
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-126 701 390	0	-126 701 390
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	3 401 368	0	3 401 368
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 076 389	0	3 076 389
Andre fordringer	60 817 929	89 644	60 728 285
<i>Sum</i>	67 295 686	89 644	67 206 042
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-42 949 501	0	-42 949 501
Skyldig skattetrekk	-15 489 238	-15 489 238	0
Skyldige offentlige avgifter	-6 929 820	-39 725	-6 890 095
Avsatte feriepenger	-40 659 184	0	-40 659 184
Mottatt forskuddsbetaling	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-12 107 130	116 262	-12 223 392
<i>Sum</i>	-118 134 873	-15 412 701	-102 722 172
Sum	-50 839 187	-15 323 057	-35 516 130

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto omløpsmidler. Netto omløpsmidler består av kortsiktige eiendeler som beholdninger og kundefordringer, redusert for kortsiktig gjeld som leverandørgjeld og skyldige skatter og avgifter. Dersom virksomheten har finansielle anleggsmidler eller langsiktige forpliktelser inngår disse i beregningen av avregnet med statskassen.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 8 Beholdning av varer og driftsmateriell

31.12.2017 31.12.2016

Anskaffelseskost

Innkjøpte varer (ferdigvarer)

Møteromsrekvisita

0 133 066

Kopipapir

0 30 794

Sum anskaffelseskost*

0 163 860

Ukurans

Sum ukurans

0 0

Sum beholdning av varer og driftsmateriell

0 163 860

**DSS har i 2017 besluttet å føre ut beholdninger av varer og driftsmateriell av balansen. Se prinsippnote for detaljer.*

Note 9 Kundefordringer

	31.12.2017	31.12.2016
Kundefordringer til pålydende	3 401 368	6 415 917
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	3 401 368	6 415 917

Aldersfordelt saldoliste	>90 dager	90 - 60 dager	60 - 30 dager	29-0 dager	Ikke forfalt	SUM
	t.o.m. 30.09.17	01.10.17 - 31.10.17	01.11.17 - 30.11.17	01.12.17 - 31.12.17	01.01.2018<	
Fordinger totalt	684 807	5 014	14 002	-331 480	3 029 025	3 401 368
Fordelt på kundegruppe						
<i>Departementer</i>	672 802	5 014	14 002	-390 280		
<i>Øvrige</i>	12 005			58 800		

Aldersfordelt saldoliste angir hvor lenge fakturaene har vært ubetalt, og DSS legger til grunn at alle fordringene pr 31.12.2017 vil bli oppgjort i sin helhet.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 10 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddbetaling

Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)

	31.12.2017	31.12.2016
Lager- utstyrleie og distribusjonstjenester, Hurtigtrykk	515 116	254 722
Tlf.sentral (SSiE)	958 709	1 415 161
Vakt-, resepsjons- og sikringstjenester	1 445 616	235 726
Annet: Nett-TV og videoproduksjon regjeringen.no, IKT-tjenester, Renholdstjenester	156 948	316 994
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 076 389	2 222 603

Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)

	31.12.2017	31.12.2016
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	0	0
Salgsinntekt for tjenester til departementene, avgiftsfri	0	0
Sum mottatt forskuddsbetaling	0	0

Note 11 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2017	31.12.2016
Forskuddsbetalt lønn	81 078	79 295
Reiseforskudd	8 566	0
Personallån	0	101 983
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte leie*	54 169 031	45 954 787
Andre forskuddsbetalte kostnader**	5 895 615	13 416 742
Andre fordringer***	663 640	1 003 573
Sum andre kortsiktige fordringer	60 817 930	60 556 380

*Gjelder husleie av DSS' arealer og fellesarealer i r.kv., og lisenskostnader.

**Gjelder kostnader knyttet til strøm, vedlikehold og andre lokalkostnader, kjøp, service- og vedlikeholdsavtaler på programvare, reparasjon og vedlikehold og datautstyr, leasing av maskiner, kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver(IKT) og medlemskontingenter.

***Gjelder fordringer fra NAV og andre fordringer knyttet opp mot renholdstjenester.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2017	31.12.2016
Skyldig lønn*	8 354 920	11 270 249
Annen gjeld til ansatte	-121 171	-15 503
Påløpte kostnader**	3 871 146	4 671 841
Avstemningsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	0
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	0
Annen kortsiktig gjeld	2 235	154 388
Sum annen kortsiktig gjeld	12 107 130	16 080 975

*Skyldig lønn består av overførte feriedager ikke benyttet i 2017 og opptjent, ikke utbetalt overtid og fleksitid.

** Påløpte kostnader består i hovedsak av vakthold og kjøp av fremmede tjenester.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 13 Skyldige offentlige avgifter

	31.12.2017	31.12.2016
Skyldig arbeidsgiveravgift fra påløpt lønn	1 104 882	1 504 808
Skyldig arbeidsgiveravgift fra overført feriepenger	5 697 283	5 831 479
Skyldig merverdiavgift	127 655	194 777
Sum skyldige offentlige avgifter	6 929 820	7 531 064

Vedlegg 2:
DSS' likestillingsredegjørelse





Vedlegg

Likestillingsredegjørelse 2017 for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Per 31.12.2017 var det 770 ansatte i Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS), hvorav 662 var faste ansatte. De øvrige 108 består av 1 åremålsansatt, 20 vikarer, 41 midlertidige og 46 ekstrahjelpere. Ansatte som er i permisjoner, er medregnet. Den totale arbeidsstokken i DSS er redusert med 3 prosent fra 2016.

1 Vurdering av likestillingssituasjonen mellom kjønn

Kjønnsfordeling

I virksomheten var det 58 prosent menn og 42 prosent kvinner per 31.12.2017. Sammenliknet med 2015 og 2016 har kjønnsfordelingen holdt seg stabil. Det er kun en marginal økning i andelen kvinner.

Tabell 3. Likestillingssituasjonen mellom kjønn fordelt på ledere og medarbeidere for 2017

2017	Leder med personalansvar			Medarbeidere		
	M%	K%	Totalt	M%	K%	Totalt
DSS	58	42	50	58	42	750

Kilde: data ble hentet ut fra SAP HR med referansedato 31.12.2017. Gjelder faste ansatte, midlertidige og timelønnede ansatte. Eksterne er ekskludert. Leder med personalansvar gjelder direktør, avdelingsdirektør, seksjonssjef, kontorsjef og vaktleder.

Som tabellen under neste avsnitt viser er det skjevheter mellom kjønnene i flere av medarbeidergruppene. Den største skjevheten er i grupperingen "Renholder", der det er en vesentlig større andel kvinner.

Fordeling av lønn mellom kjønnene

Tabellen under viser også at gjennomsnittlig lønnsnivå for kvinner og menn i virksomheten som helhet var tilnærmet lik. Innen stillingsgruppene var det allikevel noen ulikheter i lønnsnivå mellom kjønnene. I 2017 tjente kvinner i gruppen "Ledere med personalansvar", "Konsulenter", "sekretærer" og "vaktjenester" tilnærmet likt eller mer enn menn. I resterende grupper tjente kvinnene mindre.

Tabell 1. Likestillingssituasjon per stillingsnivå for 2015/2016/2017

		Kjønnsbalanse			Lønn	
		M%	K%	Totalt (N)	M i %	K/M i %
Totalt i virksomheten	2017	58	42	770	100	100
	2016	59	41	794	100	100
	2015	58	42	849	100	98
Ledelse (9106 direktør og 1060 avdelingsdirektør)	2017	66	34	9	100	92
	2016	70	30	10	100	91
	2015	70	30	10	100	92
Ledere med personalansvar (1211 seksjonssjef, 1338 vaktleder og 1054 kontorsjef)	2017	56	44	41	100	109
	2016	60	40	42	100	106
	2015	58	42	48	100	101
Ledere m/fagansvar (1113 prosjektleder og 1072 arkivleder)	2017	33	67	18	100	95
	2016	35	65	20	100	112
	2015	43	57	14	100	101
Spes fagstillinger (1304 psykolog, 1282 bedriftsfysioterapeut, 791 bedriftslege, 790 bedriftssykepleier, 1092 arkitekt og 1182 seniorarkitekt)	2017	25	75	12	100	94
	2016	25	75	8	100	71
	2015	18	82	11	100	68
Rådgivere (1364 seniorrådgiver og 1434 rådgiver)	2017	59	41	271	100	93
	2016	61	39	275	100	101
	2015	58	42	296	100	99
Konsulenter (1065 konsulent og 1408 førstekonsulent)	2017	41	59	69	100	99
	2016	41	59	76	100	90
	2015	41	59	98	100	95
Sekretærer (1409 sekretær, 1063 førstesekretær og 1433 seniorsekretær)	2017	40	60	5	100	120
	2016	29	71	7	100	112
	2015	14	86	7	100	97
Vakttjenesten (1517 resepsjonsvakt, 1336 sikkerhetsvakt og 1337 førstevaktbetjent)	2017	75	25	248	100	101
	2016	75	25	260	100	99
	2015	74	26	259	100	96
Renholder (1130 renholder, 1129 renholdsbetjent og 1203 fagarbeider med fagbrev)	2017	20	80	71	100	96
	2016	22	78	72	100	99
	2015	25	75	79	100	99
Drift (1079 førstebetjent, 1083 ingeniør, 1087 overingeniør og 1362 Lærling)	2017	73	27	26	100	62
	2016	78	22	23	100	74
	2015	83	17	24	100	83

Kilde: data er hentet ut fra SAP HR med referansedato 31.12.2017, 31.12.2016 og 31.12.2015. Gjelder faste, midlertidige og timelønnede ansatte. Eksterne er ekskludert.

2 Deltid og fravær - oversikt over fordeling mellom kjønn

Deltid/fravær

Tabell 2: Likestillingssituasjonen deltid/fravær for 2015/2016/2017

		Deltid		Midlertidig		Legemeldt fravær	
		M%	K%	M%	K%	M%	K%
Totalt i DSS	2017	3	7	11	18	3,1	5,2
	2016	2	3	7	6	4,1	6,0
	2015	2	6	11	14	5,2	8,6

Kilde: SAP HR per 31.12.2017, 31.12.2016 og 31.12.2015. Legemeldt fravær gjelder for kalenderåret 01.01.2017 - 31.12.17, 01.01.2016 - 31.12.2016 og 01.01.2015 - 31.12.2015.

I 2017 arbeidet 3 prosent av mennene og 7 prosent av kvinnene deltid. Andelen har økt med 1 prosentpoeng for menn og 4 prosentpoeng for kvinner fra 2016. Det var også en økning i andelen menn og kvinner som er ansatt i midlertidige stillinger. Det er lyst ut deltidstillinger knyttet til helgearbeid i virksomheten, men utover dette skyldes deltidsarbeidet i hovedsak ansettelse av tilkallingsvakter og timelønnede vikarer.

Legemeldt sykefravær går fortsatt ned for begge kjønn i forhold til foregående år. Det legemeldte sykefraværet er fremdeles høyere blant kvinner enn menn. Dette kan ha sammenheng med at DSS har en stor renholdstjeneste, med stor overvekt av kvinner. Erfaringene viser at denne bransjen har høyere sykefravær enn andre bransjer.

	Foreldrepermisjon	
	M%	K%
2017	47	53
2016	54	46
2015	60	40

Kilde: SAP HR per 31.12.2017, 31.12.2016 og 31.12.2015. Legemeldt fravær gjelder for kalenderåret 01.01.2017 - 31.12.17, 01.01.2016 - 31.12.2016 og 01.01.2015 - 31.12.2015.

Flere kvinner enn menn tok foreldrepermisjon i 2017.

3 Vurdering av likestillingssituasjonen på bakgrunn av etnisitet, religion og funksjonsnedsettelse

DSS hadde ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) 19,3 prosent ansatte med innvandrerbakgrunn i 2016. Tallene fra SSB for 2017 er ikke ferdig før i 2. kvartal i 2018. I 2017 hadde, til sammenlikning, 10,7 prosent av de ansatte i staten innvandrerbakgrunn.

Av de totalt 1818 søknadene som DSS behandlet i 2017, var det kun 0,7 prosent som krysset av i søknadsprosessen for at de hadde nedsatt funksjonsevne. 10,8 prosent av søkerne krysset av for at de hadde innvandrerbakgrunn fra landgruppe 2. I 2016 krysset 0,4 prosent av for nedsatt funksjonsevne, og 11,5 prosent krysset av for at de hadde innvandrerbakgrunn.

I ny *Lov om statens ansatte mv. (statsansatteloven)* er § 3. er Kvalifikasjonsprinsippet lovfestet. Den best kvalifiserte søkeren skal ansettes eller utnevnes i ledig stilling eller embete, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift. Ved vurderingen av hvem som er best kvalifisert, skal det legges vekt på utdanning, erfaring og personlig egnethet, sammenholdt med kvalifikasjonskravene som er fastsatt i utlysningen.

I DSS praktiseres i tillegg følgende:

Dersom det blant de kvalifiserte søkerne til en stilling, er noen som oppgir å være funksjonshemmet/yrkeshemmet, og er eller blir uten arbeid, skal det alltid innkalles minst en søker innenfor disse kategoriene til intervju. Videre kan man bruke virkemiddelet moderat kvotering, som betyr at søkere med innvandrerbakgrunn, kan prioriteres foran andre søkere ved ellers tilnærmet like kvalifikasjoner. I praksis benyttes moderat kvotering svært sjelden i DSS fordi kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn, innstilles på lik linje med øvrige søkere.

Til flere stillingsgrupper i DSS, eksempelvis innen vakttjenesten, stilles det krav til fysisk skikkethet. Til disse stillingene er det derfor ikke anledning til å ansette personer med redusert fysisk funksjonsevne.

I innstillingene dokumenteres antall søkere som har oppgitt funksjonshemming eller innvandrerbakgrunn. HR kvalitetssikrer rekrutteringsprosessene i DSS, hvilket også betyr at HR foretar vurdering av disse søkerens kvalifikasjoner samt om de fyller vilkårene for moderat kvotering.

4 Vurdering og iverksettelse av tiltak

Tiltak	Status	Bakgrunn	Målsetting	Målgruppe	Forankring	Ansvarlig for gjennomføring	Resultater
Moderat kvotering	Pågående	Regjeringens forsøksprosjekt for moderat kvotering	Tilsette flere personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	Personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	Toppledergruppen	HR-seksjonen og den enkelte leder	<p>Av de totalt 1818 søknadene som DSS behandlet i 2017 var det kun 0,7 % som krysset av i søknadsprosessen for at de hadde nedsatt funksjonsevne, og 10,8 % som krysset av for at de hadde innvandrerbakgrunn fra landgruppe 2.</p> <p>DSS har ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) 19,3 prosent ansatte med innvandrerbakgrunn i 2016.</p> <p>Selv om det ikke har blitt benyttet moderat kvotering i konkrete saker, mener DSS at ordningen har bevisstgjørende effekt.</p>
Målrettet annonsering	Pågående	Treffe riktig målgruppe	Tilsette flere personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	Personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	HR-seksjonen	HR-seksjonen	Evalueres fortløpende
Permisjon for religiøse høytidsdager	Pågående	Lovfestet i arbeidsmiljøloven	Tilrettelegge for fri på de ulike religiøse høytidsdagene	Personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn	Ledelsen	Den enkelte leder	Fleksibilitet for arbeidstakere med ulike livssyn
Tilrettelegging av arbeidstid, arbeidsplass og arbeidsmengde	Pågående	IA-avtalen	Tilrettelegge for ansatte og forebygge sykefravær	Alle ansatte	Ledelsen	Ledere	Økt åpenhet og fleksibilitet i virksomheten
Tilbud om seniordager for ansatte over 62 år	Pågående	Hovedtariffavtalen	Få seniorer til å stå lenger i arbeid	Alle ansatte over 62 år	Ledelsen	Lederne	Mer fri/hviletid for seniorene
I forbindelse med lønnsforhandlingene ble det analysert og vurdert lønnsforskjeller blant menn og kvinner. Ansatte i foreldrepermisjon blir ikke utelatt fra lønnsvurdering	Pågående	HTA § 3.5	Sikre likelønn mellom kjønnene ved å identifisere stillingskoder med forskjeller på lønn. Økt bevissthet rundt likelønn for kjønnene.	Alle ansatte	Ledelse	HR-seksjonen	Fokus på at lønnsoppgjør ikke skaper forskjeller i lønn basert på kjønn.
Kjønnsfordeling talent-program	Pågående	Treffe riktig målgruppe, synliggjøre bevisstheten ved likestilling	Få en balansert kjønnsfordeling	Potensielle søkere til talentprogrammet	Ledelsen	Ledere og HR-seksjonen	Økt bevissthet for likestilling og jevn kjønnsfordeling blant talentene.
Rekruttering av lederstillinger	Pågående	Øke kvinneandelen blant ledelsen	Få en balansert kjønnsfordeling	Potensielle jobbsøkere til lederstillinger	Ledelsen	Ledere og HR-seksjonen	Bevissthet om kjønnsbalanse i lederstilling



Sammen for fellesskapet





DEPARTEMENTENES SIKKERHETS- OG
SERVICEORGANISASJON (DSS)
Org. nr.: 974761424

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert DSS årsregnskap for 2017. Årsregnskapet består av ledelseskommentarer, oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og virksomhetsregnskap, inklusive noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2017.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at kr 684 863 552 er rapportert netto til bevilgningsregnskapet. Virksomhetsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er kr 0.

Etter Riksrevisjonens mening gir DSS årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2017 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2017, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring. Vi mener videre at årsregnskapet gir et rettvise bilde av virksomhetens resultat for 2017 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2017, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet, tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–IV). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen. Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsen og overordnet departements ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende og rettviseende bilde i samsvar med henholdsvis regelverk for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Overordnet departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimater og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende og rettviseende bilde i samsvar med henholdsvis regelverk for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Av de forholdene som kommuniseres med ledelsen, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. Disse beskrives i så tilfelle i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss med moderat sikkerhet om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendig.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 24.04.2018

Etter fullmakt

Erna Jørgensen Lea
ekspedisjonssjef

Kari Kay
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur